versie 30-10-2026

CONCEPT

# Toelichting op Certificatieschema procescertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering

Ascert

# Inhoudsopgave

Algemene leeswijzer 4

Doelbepaling 4

Toepassingsbereik 4

Hoofdstuk 1 Definities en stelselinstrumenten 6

A. Definities en afkortingen 6
B. Stelselinstrumenten van Stichting Ascert 9

Hoofdstuk 2 Certificering 11

Algemeen 11
Artikel 1 - Organisatie-eisen 11
Artikel 2 - Taal en communicatie 13
Artikel 3 - Het kwaliteitssysteem 13
Artikel 4 - Vakbekwaamheid van werkenden 15
Artikel 5 - Aanvraag van een certificaat 15
Artikel 6 - Certificering 17
Artikel 7 - Hercertificering 18
Artikel 8 - Overstappen naar een andere CBI 18
Artikel 9 - Afwijkingen 19
Artikel 10 - Procedure bij niet-kritieke afwijkingen 19
Artikel 11 - Procedure bij kritieke afwijkingen 20
Artikel 12 - Onmiddellijke schorsing in spoedeisende situaties 22
Artikel 13 - Zienswijze, bezwaar en beroep 22

Hoofdstuk 3 Protocol Asbestinventarisatie 24

Toepassingsbereik 24

Artikel 14 - Aanvullende organisatie-eisen 24
Artikel 15 - Aanvullende eisen aan het kwaliteitssysteem 25
Artikel 16 - Projectaudits 26
Artikel 17 - Aanvullende eisen aan het projectdossier 27
Artikel 18 - Vooronderzoek 27
Artikel 19 - Asbestinventarisatieplan 28
Artikel 20 - Controle voor aanvang van de asbestinventarisatie 28
Artikel 21 - Uitvoering asbestinventarisatie 28
Artikel 22 - Monsterneming en analyse 29
Artikel 23 - Aantreffen van beschadigd materiaal 29
Artikel 24 - Asbestinventarisatierapport 30
Artikel 25 - Niet-gerapporteerd asbest 31

Hoofdstuk 4 Protocol Asbestverwijdering Basis 32

Toepassingsbereik 32

Artikel 26 - Aanvullende organisatie-eisen 32
Artikel 27 - Aanvullende bepalingen over projectregistratie 33
Artikel 28 - Projectaudits 34
Artikel 29 - Aanvullende eisen aan het projectdossier 35
Artikel 30 - Asbestidentificatie, asbestinventarisatie en risicobeoordeling 36

CONCEPT

Artikel 31 - Werkplan 37
Artikel 32 - Controle voor aanvang van de asbestverwijdering 37
Artikel 33 - Instructies 38
Artikel 34 - Inrichting van het werkgebied 38
Artikel 35 - Het verwijderen van asbest 38
Artikel 36 - Aantreffen van niet-gerapporteerd asbestverdacht materiaal 39
Artikel 37 - Verpakken, tijdelijke opslag en vervoer van asbesthoudende afvalstoffen 40
Artikel 38 - Reiniging en eindbeoordeling 41

Hoofdstuk 5 Aanvullende eisen voor werkzaamheden met containment 42

Toepassingsbereik 42

Artikel 39 - Aanvullende beheersmaatregelen bij toepassing van containment 42
Artikel 40 - Inrichting en voorzieningen van het containment 42
Artikel 41 - Beheersing en controle van het containment 43
Artikel 42 - Aanvullende eisen verpakken, tijdelijke opslag en vervoer op de projectlocatie 44
Artikel 43 - Aanvullende eisen reiniging, eindbeoordeling en oplevering 45

Hoofdstuk 6 Protocol Asbestverwijdering Uitgebreid 46

Toepassingsbereik 46

Artikel 44 - Aanvullende organisatie-eisen 46
Artikel 45 - Aanvullende eisen aan het kwaliteitssysteem 46
Artikel 46 - Aanvullende eisen aan het projectdossier 47
Artikel 47 - Projectaudits 47
Artikel 48 - Verhoogde risico's en aanvullende beheersmaatregelen 49
Artikel 49 - Aanvullende operationele beheersing 49

Overgangsbepaling 51

Artikel 50 - Overgangsrecht voor certificaathouders 51

Bijlage 1 – Eisen aan conformiteitsbeoordelingsinstantie (CBI) 53

Artikel C1 - Algemene eisen 53
Artikel C2 - Eisen aan certificatiefunctionarissen 53
Artikel C3 - Beoordelingen en kosten 54
Artikel C4 - Onpartijdigheid en onafhankelijkheid 54
Artikel C5 - Overeenkomst met de schemabeheerder 54
Artikel C6 - Certificatiereglement 54
Artikel C7 - Administratie en bewaarplicht 54
Artikel C8 - Beëindiging van werkzaamheden 55
Artikel C9 - Signalen 55
Artikel C10 - Informatieverstrekking 55

CONCEPT

# Algemene leeswijzer

Deze toelichting geeft een nadere uitleg van de bepalingen van het Certificatieschema voor procescertificaten Asbestinventarisatie en Asbestverwijdering. De toelichting beschrijft, voor zover dat voor een juiste toepassing van het certificatieschema nodig is, het doel, de achtergrond en de onderlinge samenhang van de bepalingen en de overwegingen die aan de daarin gemaakte keuzes ten grondslag liggen.

De toelichting maakt geen onderdeel uit van de certificatie-eisen en vormt geen zelfstandig toetsingskader. Zij bevat geen aanvullende verplichtingen voor aanvragers, certificaathouders, conformiteitsbeoordelingsinstanties (CBI's) of andere betrokken partijen. De beoordeling door de CBI's vindt plaats op basis van de eisen van het certificatieschema.

De toelichting volgt de opbouw van het certificatieschema. Niet iedere bepaling wordt afzonderlijk toegelicht. Een toelichting is opgenomen wanneer dit nodig is om de bedoeling, reikwijdte, onderlinge samenhang of toepassing van een bepaling te verduidelijken. Bepalingen die voor zichzelf spreken, worden niet of slechts kort toegelicht.

# Doelbepaling

De doelbepaling geeft het inhoudelijke kader voor de uitleg en toepassing van het certificatieschema. Centraal staat dat de processen voor asbestinventarisatie en asbestverwijdering zodanig worden ingericht en uitgevoerd dat blootstelling van werkenden en derden aan asbestvezels wordt voorkomen of tot een zo laag mogelijk niveau wordt beperkt.

Met de verwijzing naar de voorbereiding, uitvoering en afronding wordt tot uitdrukking gebracht dat een veilige uitvoering niet uitsluitend wordt bepaald door de handelingen op de projectlocatie. Een zorgvuldige voorbereiding, een passende beoordeling en beheersing van de risico's en een beheerste afronding van de werkzaamheden maken integraal onderdeel uit van het proces waarop de certificatie betrekking heeft.

Het certificatieschema geeft invulling aan de eisen die in het kader van de arbeidsomstandighedenwetgeving aan certificatie van asbestinventarisatie en asbestverwijdering worden gesteld. Het certificatieschema neemt de verantwoordelijkheid van de werkgever en andere betrokken partijen voor de naleving van de toepasselijke wet- en regelgeving niet over. Evenmin vervangt certificatie het toezicht op en de handhaving van die regelgeving door de daartoe bevoegde instanties.

De beoordeling van de naleving van de eisen uit het certificatieschema vindt plaats door een CBI. Daarmee wordt onafhankelijk beoordeeld of de certificaathouder de kwaliteit van de werkzaamheden en de beheersing van de daaraan verbonden risico's overeenkomstig het certificatieschema heeft geborgd.

# Toepassingsbereik

Het toepassingsbereik maakt onderscheid tussen asbestinventarisatie en asbestverwijdering. Voor asbestinventarisatie sluit het certificatieschema aan bij de verplichting om te beschikken over een

CONCEPT

certificaat Asbestinventarisatie. Voor asbestverwijdering sluit het aan bij de werkzaamheden waarvoor een vergunning Asbestverwijdering Basis of een vergunning Asbestverwijdering Uitgebreid is vereist.

Deze afzonderlijke formulering houdt verband met de systematiek van de arbeidsomstandighedenwetgeving. De verplichting tot certificatie van asbestinventarisatie en de koppeling tussen het certificaat en de vergunning voor asbestverwijdering hebben ieder een eigen wettelijke grondslag. Het toepassingsbereik brengt deze beide onderdelen binnen één samenhangend certificatieschema bijeen.

Het certificatieschema ziet op het volledige proces van voorbereiding, uitvoering en afronding van de werkzaamheden. Welke concrete eisen van toepassing zijn, wordt bepaald door de aard van de asbesttoepassingen en de voorgenomen werkzaamheden, de op grond daarvan vereiste vergunning en certificatievorm en de modulaire opbouw die in de leeswijzer is beschreven.

Afbakening ten opzichte van bodemwerkzaamheden
Dit certificatieschema is niet van toepassing op asbest uit de bodem of oever van een oppervlaktewaterlichaam, of uit grond of baggerspecie, zoals bedoeld in artikel 4.57, derde lid, onderdelen b, c en d, van het Arbeidsomstandighedenbesluit. Voor deze werkzaamheden gelden de daarvoor bestemde certificatieschema's onder beheer van Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB).

De afbakening sluit aan bij de terminologie en reikwijdte van het Arbeidsomstandighedenbesluit. De enkele omstandigheid dat asbest zich op of nabij de bodem bevindt, brengt daarmee niet mee dat de werkzaamheden buiten het toepassingsbereik van dit certificatieschema vallen. Zo kan visueel waarneembaar asbest dat bij een calamiteit op een verharding of op het aangrenzende maaiveld terecht is gekomen, binnen één inventarisatie- en verwijderingsopdracht worden behandeld, mits het asbest niet afkomstig is uit de bodem, een oever, grond of baggerspecie als bedoeld in artikel 4.57, derde lid, onderdelen b, c en d.

Hiermee wordt voorkomen dat bij één incident of project uitsluitend vanwege de plaats waar het asbest wordt aangetroffen verschillende certificatieschema's en verschillende gecertificeerde bedrijven moeten worden ingezet. Tegelijkertijd blijft de afbakening met de certificatieschema's voor bodemwerkzaamheden onder beheer van SIKB behouden.

# Hoofdstuk 1 Definities en stelselinstrumenten

## A. Definities en afkortingen

De definities bevorderen een eenduidige uitleg en toepassing van het certificatieschema. Zij sluiten waar mogelijk aan bij de arbeidsomstandighedenwetgeving. Sommige begrippen hebben binnen het certificatieschema een specifiekere betekenis, omdat dit nodig is voor de afbakening en toepassing van de certificatie-eisen.
Niet alle definities worden afzonderlijk toegelicht. Hieronder worden alleen de begrippen behandeld waarbij de gekozen formulering of afbakening nadere uitleg behoeft.

### Asbestidentificatie

Binnen dit certificatieschema wordt met asbestidentificatie gedoeld op het vaststellen van reeds bekende asbesttoepassingen aan de hand van bestaande documentatie. Uit die documentatie moet het betreffende materiaal of product eenduidig kunnen worden herleid en moeten de aanwezigheid, de asbestsoort en, voor zover het een asbesthoudend product betreft, het massapercentage asbest kunnen worden vastgesteld. Monsterneming en analyse maken geen onderdeel uit van deze asbestidentificatie.

Asbestidentificatie is binnen het certificatieschema geen vorm van asbestinventarisatie. Zij kan alleen als informatiebron worden gebruikt voor zover de beschikbare documentatie toereikend is voor het veilig voorbereiden en uitvoeren van de specifieke werkzaamheden.

De asbestidentificatie dient als uitgangspunt voor de beoordeling door de certificaathouder Asbestverwijdering van de voorgenomen werkzaamheden, de toepasselijke vergunningcategorie en de te gebruiken erkende werkmethode of risicobeoordeling. Zij treedt niet in de plaats van een asbestinventarisatie wanneer een dergelijke inventarisatie op grond van de arbeidsomstandighedenwetgeving is vereist.

Deze omschrijving is een bewuste afbakening binnen het certificatieschema. Daarmee wordt onderscheid gemaakt tussen het gecertificeerde proces van asbestinventarisatie en situaties waarin de relevante eigenschappen van een bekende asbesttoepassing reeds betrouwbaar uit bestaande documentatie blijken.

### Asbestinventarisatie

Een asbestinventarisatie is een systematisch onderzoek op de plaats waar werkzaamheden zullen worden verricht. Daarbij worden de aanwezigheid en precieze locaties van asbest en asbesthoudende producten, de soorten asbest en de relevante concentraties vastgesteld.

Het betreft een gecertificeerd proces dat wordt uitgevoerd door een certificaathouder Asbestinventarisatie. De resultaten worden vastgelegd in een asbestinventarisatierapport en vormen een belangrijke informatiebron voor de voorbereiding van eventuele vervolgwerkzaamheden.

De certificaathouder Asbestinventarisatie brengt de aanwezigheid en de relevante kenmerken van het asbest in kaart en legt de resultaten daarvan vast in het asbestinventarisatierapport. De certificaathouder Asbestverwijdering blijft verantwoordelijk voor de beoordeling van de

CONCEPT

voorgenomen asbestverwijdering en de feitelijke omstandigheden op de projectlocatie, het uitvoeren van de risicobeoordeling en het bepalen van de toepasselijke werkmethode en de noodzakelijke beheersmaatregelen.

### Blootstellingsuren

Blootstellingsuren worden in het certificatieschema gebruikt als grondslag voor het bepalen van het aantal projectaudits bij asbestverwijdering. Daarbij wordt aangesloten bij de blootstellingsregistratie die een werkgever op grond van de arbeidsomstandighedenwetgeving moet bijhouden. Hierdoor is voor de auditstaffel geen afzonderlijke, uitsluitend voor certificatie bestemde urenregistratie nodig.

De blootstellingsuren worden bepaald door de geregistreerde uren van de betrokken werkenden bij elkaar op te tellen. Indien bijvoorbeeld vijf werkenden ieder gedurende acht uur werkzaamheden verrichten waarbij zij in verband met de arbeid worden of kunnen worden blootgesteld aan asbeststof, bedraagt het totaal veertig blootstellingsuren.
Het gebruik van blootstellingsuren als auditgrondslag heeft uitsluitend tot doel de omvang van de werkzaamheden en de daarbij passende minimale auditbelasting op een eenduidige wijze te bepalen. Het aantal blootstellingsuren is op zichzelf geen maatstaf voor de hoogte van de feitelijke blootstelling of de kwaliteit van de uitgevoerde werkzaamheden.

Bij de vaststelling van de blootstellingsuren wordt aangesloten bij de arbeidsduur die overeenkomstig de wettelijke blootstellingsregistratie wordt vastgelegd. Blootstelling onder de wettelijke grenswaarde blijft daarbij relevant. Het certificatieschema hanteert geen afzonderlijke concentratiedrempel, zoals de grenswaarde of een percentage daarvan. De mate van blootstelling en de duur van de arbeid zijn verschillende gegevens; voor de auditstaffel wordt de geregistreerde arbeidsduur van de betrokken werkenden opgeteld. De geregistreerde arbeidsduur wordt voor de auditstaffel niet verminderd vanwege het gebruik van adembescherming.

### Certificatiejaar

Bij hercertificatie en bij een overstap naar een andere CBI blijft de bestaande indeling in certificatiejaren gehandhaafd, zolang de certificatie ononderbroken wordt voortgezet.

### Kritieke en niet-kritieke afwijking

Het onderscheid tussen kritieke en niet-kritieke afwijkingen bepaalt welke procedure uit hoofdstuk 2 wordt toegepast.
Een niet-kritieke afwijking wordt herstelgericht afgehandeld. De certificaathouder onderzoekt de oorzaak en omvang, herstelt de afwijking, treft maatregelen om herhaling te voorkomen en beoordeelt de doeltreffendheid daarvan.

Een kritieke afwijking betreft een situatie waarin sprake is van ernstig gevaar voor personen, een ernstige tekortkoming in het kwaliteitssysteem of de toepassing daarvan, of ernstige belemmering van de uitvoering van audits. Vanwege de aard en ernst van een dergelijke afwijking is een zwaardere sanctionering gerechtvaardigd.
De kwalificatie vindt plaats op basis van de feiten en omstandigheden van het concrete geval en de definities uit het certificatieschema. Niet iedere afwijking die betrekking heeft op veiligheid is daarmee automatisch kritiek. Bepalend is of aan de criteria uit de definitie van kritieke afwijking wordt voldaan.

CONCEPT

Van ernstig gevaar voor personen kan bijvoorbeeld sprake zijn wanneer werkenden zich zonder de benodigde adembeschermingsmiddelen in het werkgebied begeven of asbest doelbewust onvoorzichtig wordt behandeld waardoor breuk ontstaat. Ernstige tekortkomingen in het kwaliteitssysteem of de toepassing daarvan kunnen zich voordoen wanneer essentiële procedures niet worden opgevolgd waardoor gevaarlijke situaties ontstaan of wanneer meermaals dezelfde niet-kritieke afwijking wordt geconstateerd. Van het ernstig hinderen van de uitvoering van audits door de CBI kan sprake zijn wanneer werkzaamheden meermaals niet tijdig worden gemeld, de CBI niet van de voor de beoordeling benodigde documentatie wordt voorzien of bijvoorbeeld moedwillig geen toegang wordt verleend tot de projectlocatie.

### Herstelmaatregel en corrigerende maatregel

Een herstelmaatregel is gericht op het beëindigen of herstellen van de geconstateerde afwijking. Een corrigerende maatregel is gericht op het wegnemen van de oorzaak en daarmee op het voorkomen van herhaling.

Dit onderscheid is van belang voor de afwijkingenprocedure. Het herstellen van de concrete tekortkoming is niet altijd voldoende. Waar dat nodig is, moet de certificaathouder tevens onderzoeken waardoor de afwijking is ontstaan en maatregelen treffen om te voorkomen dat dezelfde afwijking zich opnieuw voordoet.

### Oorzaakanalyse en omvanganalyse

De oorzaakanalyse is gericht op de vraag waardoor een afwijking of incident is ontstaan. De omvanganalyse ziet op de vraag of dezelfde afwijking of oorzaak zich ook bij andere projecten, werkzaamheden, processen of onderdelen van het kwaliteitssysteem heeft voorgedaan of kan voordoen.

Door beide analyses te verlangen, wordt voorkomen dat uitsluitend het direct geconstateerde geval wordt hersteld terwijl een mogelijk breder of structureel probleem buiten beschouwing blijft. De aard en diepgang van de analyses mogen worden afgestemd op de aard, ernst en mogelijke gevolgen van de afwijking of het incident.

### Projectverantwoordelijke en uitvoeringsverantwoordelijke

Het certificatieschema onderscheidt bewust de projectverantwoordelijke van de uitvoeringsverantwoordelijke.
De projectverantwoordelijke wordt aangewezen bij asbestinventarisaties en bij werkzaamheden die onder Asbestverwijdering Uitgebreid vallen. Deze functionaris draagt de bredere inhoudelijke verantwoordelijkheid voor de voorbereiding, beoordeling en aansturing van het project en bewaakt gedurende het project de veilige uitvoering en de naleving van de daarvoor geldende eisen.
De uitvoeringsverantwoordelijke is op de projectlocatie verantwoordelijk voor de voorbereiding, aansturing en veilige uitvoering van de werkzaamheden. Bij Asbestverwijdering Uitgebreid stemmen beide functionarissen hun werkzaamheden af, zodat de dagelijkse uitvoering aansluit op de vastgestelde werkwijze en beheersmaatregelen.
De verantwoordelijkheid van de projectverantwoordelijke vereist op zichzelf geen onafgebroken aanwezigheid op de projectlocatie. De wijze waarop deze functionaris zijn verantwoordelijkheid invult, moet passen bij de aard, omvang en risico's van het project en aantoonbaar zijn geborgd.

CONCEPT

### Risicobeoordeling en SMART-ns

De risicobeoordeling wordt uitgevoerd op basis van de beschikbare informatie en de feitelijke omstandigheden van de voorgenomen werkzaamheden. Wanneer de arbeidsomstandighedenwetgeving het gebruik van SMART-ns voorschrijft, wordt het instrument daarbij toegepast.

SMART-ns ondersteunt de projectspecifieke beoordeling van het verwachte blootstellingsniveau en het bepalen van de noodzakelijke beheersmaatregelen en eindbeoordeling. De toepassing van SMART-ns laat de verantwoordelijkheid van de certificaathouder asbestverwijdering voor een passende beoordeling en veilige uitvoering onverlet.

Voor zover SMART-ns niet in een relevante situatie of risico voorziet, of wanneer de feitelijke omstandigheden daartoe aanleiding geven, wordt de risicobeoordeling aangevuld op basis van de stand van de wetenschap en techniek. Daarmee wordt voorkomen dat de toepassing van een instrument in de plaats treedt van de noodzakelijke professionele beoordeling van de concrete werkzaamheden.

### Werkenden

Het begrip werkenden is ruimer dan het begrip werknemers. De eisen van het certificatieschema richten zich op alle personen die onder verantwoordelijkheid van de certificaathouder werkzaamheden binnen het toepassingsbereik van het certificaat uitvoeren, ongeacht de aard van hun arbeids- of contractuele relatie.
Hierdoor gelden de relevante eisen aan onder meer vakbekwaamheid, instructie en veilige uitvoering ook wanneer werkzaamheden worden verricht door andere personen dan werknemers met een arbeidsovereenkomst.

---

## B. Stelselinstrumenten van Stichting Ascert

### B1. Collectief Meetprogramma Luchtmetingen

Op grond van de arbeidsomstandighedenwetgeving moet de certificaathouder, in zijn hoedanigheid van werkgever, de blootstelling van werkenden aan asbestvezels beoordelen en, voor zover en op de wijze als daarin bepaald, blootstellingsmetingen laten uitvoeren. Deze verplichting rust op de individuele werkgever en daarmee, voor de werkzaamheden waarop dit schema betrekking heeft, op de certificaathouder.

Stichting Ascert organiseert een collectief meetprogramma om certificaathouders te ondersteunen bij het voldoen aan deze wettelijke meetverplichtingen. Door de metingen gezamenlijk te organiseren, hoeven certificaathouders niet ieder afzonderlijk een volledig meetprogramma in te richten. De collectieve uitvoering bevordert een doelmatige, uniforme en kwalitatief consistente uitvoering van de metingen.

Binnen het collectieve meetprogramma worden de metingen gespreid over verschillende certificaathouders, werkzaamheden en omstandigheden. Stichting Ascert kan daartoe jaarlijks verschillende deelnemende certificaathouders aanwijzen bij wie metingen worden uitgevoerd. Hierdoor vinden de metingen niet ieder jaar bij dezelfde certificaathouders plaats en worden de uitvoeringslasten evenwichtig over de deelnemers verdeeld. Tegelijkertijd ontstaat over een

CONCEPT

langere periode een breder en representatiever beeld van de blootstelling tijdens verschillende soorten asbestverwijderingen.

De gezamenlijke organisatie en financiering maken het mogelijk de metingen efficiënter en tegen lagere kosten uit te voeren dan wanneer iedere certificaathouder afzonderlijk metingen laat verrichten. De kosten worden overeenkomstig de door Stichting Ascert vastgestelde financieringsregeling collectief gedragen. Daarmee worden ook de financiële lasten over de deelnemende certificaathouders gespreid.

De resultaten van een meting worden beschikbaar gesteld aan de certificaathouder bij wie de meting is uitgevoerd. De verzamelde meetgegevens kunnen daarnaast, in een niet tot individuele certificaathouders herleidbare vorm, worden gebruikt om de kennis over blootstelling aan asbestvezels te vergroten en de beheersing daarvan verder te verbeteren.

Een certificaathouder kan Stichting Ascert schriftelijk meedelen niet aan het collectieve meetprogramma deel te nemen. In dat geval maakt Ascert hiervan melding bij de NLA en draagt de certificaathouder zelfstandig zorg voor de uitvoering van de op hem rustende wettelijke verplichtingen met betrekking tot blootstellingsmetingen. Deelname aan het collectieve meetprogramma laat de eigen wettelijke verantwoordelijkheid van de certificaathouder onverlet. De certificaathouder kan de binnen het collectieve meetprogramma uitgevoerde metingen en de daarbij verkregen meetresultaten gebruiken om aan te tonen dat hij aan de op hem rustende meetverplichtingen voldoet, voor zover deze metingen representatief en toereikend zijn voor de werkzaamheden waarop de verplichtingen betrekking hebben.

B2. Evaluatie en ontwikkeling

Periodieke evaluatie maakt het mogelijk te beoordelen of het certificatieschema en het collectieve meetprogramma in de praktijk functioneren zoals beoogd.
Bij deze evaluatie worden onder meer ervaringen van CBI's en certificaathouders, uitkomsten van het harmonisatieoverleg, meetresultaten, signalen uit de uitvoeringspraktijk en wijzigingen in wet- en regelgeving betrokken. De bepaling biedt daarmee een grondslag voor beheer en verdere ontwikkeling, maar wijzigt niet zelfstandig de geldende certificatie-eisen. Wijzigingen van die eisen moeten plaatsvinden volgens de daarvoor geldende procedure.

CONCEPT

# Hoofdstuk 2 Certificering

## Algemeen

Dit hoofdstuk bevat de algemene eisen die gelden voor alle aanvragers en certificaathouders. De artikelen hebben betrekking op de organisatie van de certificaathouder, het certificatieproces en de wijze waarop wordt gehandeld wanneer niet aan de eisen van het certificatieschema wordt voldaan.
De bepalingen gelden in samenhang met het toepasselijke protocol. De protocolhoofdstukken bevatten de aanvullende eisen die specifiek zijn voor Asbestinventarisatie, Asbestverwijdering Basis, Asbestverwijdering Uitgebreid en werkzaamheden waarbij containment wordt toegepast.

## Artikel 1 - Organisatie-eisen

Dit artikel bevat de algemene organisatorische eisen die voor iedere certificaathouder gelden. De bepalingen zijn erop gericht dat de certificaathouder gedurende de certificatie blijft voldoen aan de voorwaarden waaronder certificering heeft plaatsgevonden en dat de CBI haar certificatieactiviteiten op een zorgvuldige en doelmatige wijze kan uitvoeren.

### Artikel 1.1
De certificaathouder moet de CBI en de Raad voor Accreditatie in staat stellen hun werkzaamheden uit te voeren. De medewerkingsplicht ziet op de informatie, toegang en ondersteuning die redelijkerwijs nodig zijn voor de uitvoering van audits en accreditatiebeoordelingen. De verantwoordelijkheid van de certificaathouder voor de veilige uitvoering van de werkzaamheden blijft daarbij ongewijzigd.

### Artikel 1.2
Wijzigingen in de organisatie kunnen gevolgen hebben voor de uitvoering van de certificatie of voor het toepassingsbereik van het certificaat. Daarom moeten wijzigingen in onder meer vestigingen, bestuur, directie en eigendomsstructuur onverwijld aan de CBI worden gemeld. De CBI kan vervolgens beoordelen of de wijziging gevolgen heeft voor de certificatie en of een aanvullende beoordeling nodig is.

### Artikel 1.3
De projectregistratie stelt de CBI in staat projectaudits doelmatig en, waar voorgeschreven, onaangekondigd te plannen en uit te voeren. De registratie heeft daarmee een zelfstandige functie binnen de certificatie.

De registratie in het door de schemabeheerder aangewezen registratiesysteem moet worden onderscheiden van meldingen die op grond van wet- en regelgeving aan een bevoegd gezag worden gedaan. Een wettelijke melding vervangt de registratie voor certificatie niet, tenzij het certificatieschema daarin uitdrukkelijk voorziet.

Uitgangspunt is dat projecten uiterlijk twee werkdagen voor aanvang worden geregistreerd en dat de geregistreerde gegevens actueel blijven. Het toepasselijke protocol kan hiervan afwijken, zoals de registratietermijn van 24 uur voor asbestinventarisaties in artikel 14.4 en de bijzondere registratieregeling in artikel 27. Daarnaast geldt bij een calamiteit die noodzaakt tot het

CONCEPT

onmiddellijk aanvangen van een project de mogelijkheid om het project zo spoedig mogelijk na aanvang te registreren. Het moet gaan om een buiten de reguliere planning ontstane, onvoorziene en spoedeisende situatie waarin uitstel niet verantwoord is. Een gebrekkige of te late planning vormt geen calamiteit. De certificaathouder registreert het project in dat geval zo spoedig mogelijk en legt vast waarom voorafgaande registratie niet mogelijk was.
Een calamiteit moet worden onderscheiden van een incident. Een calamiteit vormt de spoedeisende aanleiding om een project onmiddellijk aan te vangen. Een incident doet zich tijdens of in verband met de uitvoering voor en betreft een daadwerkelijke of dreigende verstoring van de beheersing van blootstelling aan of verspreiding van asbestvezels.

Voor bepaalde werkzaamheden binnen Asbestverwijdering Basis bevat artikel 27 een bijzondere registratieregeling. Die regeling houdt verband met onderhoud, reparatie, beheer en het verhelpen van storingen waarbij vooraf niet bekend is of, waar en wanneer asbest moet worden verwijderd.

Wanneer tijdens andere werkzaamheden onverwacht asbest wordt aangetroffen, wordt beoordeeld welke registratieregeling op de voorgenomen asbestverwijdering van toepassing is. Indien aan de voorwaarden van artikel 27.1 wordt voldaan, geldt de bijzondere regeling van artikel 27. Bij een calamiteit die onmiddellijke aanvang noodzakelijk maakt, geldt artikel 1.3, onderdeel b. Het enkele feit dat werkzaamheden ongepland zijn of asbest onverwacht wordt aangetroffen, vormt geen algemene uitzondering op de registratieverplichting. De toepasselijke wettelijke meldverplichtingen worden hierdoor niet gewijzigd.

### Artikel 1.4

Een certificaathouder is verplicht mee te werken aan audits. De minimale auditduur moet voldoende zijn om de relevante onderdelen van de organisatie en het gecertificeerde proces zorgvuldig te beoordelen. Voor vestigingsaudits geldt daarom een minimale auditduur van acht uur en voor projectaudits van vier uur.
Binnen Asbestverwijdering Basis bestaan grote verschillen tussen certificaathouders. Bij sommige organisaties vormt asbestverwijdering een beperkt en ondergeschikt onderdeel van bijvoorbeeld onderhoud, reparatie, beheer of het verhelpen van storingen. Wanneer ook de omvang en complexiteit van de organisatie en de asbestverwijderingen beperkt zijn, kan een minimale auditduur van vier uur toereikend zijn. De CBI beoordeelt dit vooraf en legt haar onderbouwing vast.

### Artikel 1.5

De in artikel 1.4 genoemde uren zijn minimumuren. Wanneer de concrete beoordelingssituatie daartoe aanleiding geeft, stelt de CBI een langere auditduur vast. Daarbij worden onder meer de omvang en complexiteit van de organisatie en de asbestverwijderingen, het risicoprofiel, het aantal werkenden, het aantal gelijktijdig uitgevoerde projecten, het aantal vestigingen en eerdere bevindingen betrokken.

De CBI legt de onderbouwing van de langere auditduur vast. Hiermee wordt geborgd dat de beschikbare audittijd aansluit bij hetgeen nodig is voor een volledige en zorgvuldige beoordeling en dat de vastgestelde auditduur voor de certificaathouder en in het certificatiedossier navolgbaar is.

CONCEPT

### Artikel 1.6
Onder schriftelijk wordt ook elektronisch verstaan. Aanvragen, verzoeken, toestemmingen en andere schriftelijke stukken kunnen bijvoorbeeld per e-mail worden uitgewisseld of in een digitaal systeem worden vastgelegd. De inhoud moet kunnen worden bewaard en achteraf raadpleegbaar zijn. Eventuele aanvullende eisen aan de inhoud, ondertekening of het gebruik van een aangewezen systeem blijven van toepassing.

---

## Artikel 2 - Taal en communicatie

### Artikel 2.1
Een veilige uitvoering van werkzaamheden vereist dat alle betrokken werkenden elkaar voldoende kunnen verstaan en begrijpen. Het artikel schrijft niet voor welke taal werkenden onderling moeten gebruiken. Bepalend is dat zij doeltreffend kunnen communiceren over de informatie die voor een veilige uitvoering noodzakelijk is. Dit betreft in ieder geval instructies, risico's, beheersmaatregelen, afwijkingen en situaties waarin onmiddellijk moet worden ingegrepen.

### Artikel 2.2
De afzonderlijke eis aan de projectverantwoordelijke en de uitvoeringsverantwoordelijke heeft een andere functie. Naast de communicatie met de werkenden op de werkvloer moeten zij in het Nederlands kunnen communiceren over de voorbereiding en uitvoering van de werkzaamheden en tijdens beoordelingen door de CBI. Hiermee wordt gewaarborgd dat de persoon die voor de aansturing en veilige uitvoering verantwoordelijk is, rechtstreeks en zonder verlies van relevante informatie ook met de certificatiefunctionaris kan communiceren.

De taaleis verandert niets aan het bewuste onderscheid tussen beide functies. Welke functie moet worden aangewezen en welke verantwoordelijkheden daarbij horen, wordt bepaald door het toepasselijke protocol.

---

## Artikel 3 - Het kwaliteitssysteem

### Artikel 3.1
De certificaathouder blijft eindverantwoordelijk voor het beheer, de werking en de voortdurende verbetering van het kwaliteitssysteem. Hij kan de dagelijkse uitvoering van deze taken opdragen aan een daarvoor aangewezen functionaris, maar draagt daarmee zijn verantwoordelijkheid niet over.

De aangewezen functionaris moet voldoende in staat worden gesteld de werking van het kwaliteitssysteem te bewaken en noodzakelijke verbeteringen binnen de organisatie aan de orde te stellen.

### Artikel 3.2
Het kwaliteitssysteem is geen doel op zichzelf, maar ondersteunt de certificaathouder bij het beheersen van risico's, het borgen van de kwaliteit en het aantoonbaar voldoen aan het certificatieschema.

Bewust is niet voorgeschreven dat iedere certificaathouder over eenzelfde soort of even omvangrijk kwaliteitssysteem moet beschikken. De inrichting en uitwerking mogen worden

CONCEPT

afgestemd op de aard, omvang en complexiteit van de werkzaamheden. Een kleinere organisatie die een beperkt aantal relatief overzichtelijke werkzaamheden uitvoert, kan daarom met een eenvoudiger systeem volstaan dan een organisatie met meerdere vestigingen, of waar gewerkt wordt in complexe omstandigheden. In alle gevallen moet het systeem voldoende zijn om aan de toepasselijke eisen te voldoen en moet de werking daarvan door de CBI kunnen worden beoordeeld.

De beoordeling van een opdracht voorafgaand aan de uitvoering moet voorkomen dat een certificaathouder werkzaamheden aanneemt of uitvoert waarvoor hij niet beschikt over de noodzakelijke vakbekwaamheid, arbeidsmiddelen, beschermingsmiddelen of organisatorische mogelijkheden.

Bij uitbesteding blijft de certificaathouder verantwoordelijk voor de werkzaamheden die binnen het gecertificeerde proces worden uitgevoerd. Daarom moet hij vooraf verifiëren of de onderaannemer beschikt over de vergunning of het certificaat dat voor de uitbestede werkzaamheden is vereist.

Artikel 3.3
Na een incident wordt niet uitsluitend beoordeeld welke directe maatregelen nodig zijn. Ook moet worden onderzocht wat de oorzaak en omvang zijn, of de getroffen beheersmaatregelen doeltreffend waren en of aanpassing van de voorbereiding, werkmethode, risicobeoordeling of werkinstructies nodig is.

Artikel 3.4
De vaststellingsdatum en het versienummer maken inzichtelijk welke versie van een systeemdocument op een bepaald moment van toepassing was. De verplichting betreft onder meer procedures, instructies en modellen voor formulieren. Ingevulde formulieren en andere registraties hoeven niet afzonderlijk van een versienummer te worden voorzien. Zij moeten wel herleidbaar zijn tot de werkzaamheden of gebeurtenissen waarop zij betrekking hebben. Dit is van belang voor de interne beheersing en voor de navolgbaarheid tijdens een beoordeling door de CBI.

Artikel 3.5
Het projectdossier bevat de projectspecifieke vastlegging waarmee kan worden aangetoond hoe de werkzaamheden zijn voorbereid, uitgevoerd en afgerond. De algemene eis uit artikel 3.5 wordt in de protocolhoofdstukken aangevuld met de gegevens en documenten die voor de betreffende werkzaamheden in ieder geval in het projectdossier moeten worden opgenomen.

De bewaartermijn van drie jaar sluit aan bij de maximale looptijd van een certificaat en waarborgt dat projectdossiers gedurende de certificatiecyclus beschikbaar blijven voor audits en hercertificatie. Hiermee wordt voorkomen dat projectdossiers onbeperkt op grond van het certificatieschema moeten worden bewaard.

Wanneer een dossier na afloop van de termijn nog nodig is voor een lopende audit, de behandeling van een afwijking of incident, een klacht of een bezwaar- of beroepsprocedure, blijft het dossier beschikbaar totdat die procedure definitief is afgerond. Voor gegevens waarvoor op grond van wet- en regelgeving een langere bewaartermijn geldt, blijft die wettelijke termijn bepalend.

CONCEPT

Artikel 3.6
Het kwaliteitssysteem moet niet alleen beschrijven hoe werkzaamheden behoren te worden uitgevoerd, maar ook bijdragen aan het voorkomen van afwijkingen en het leren van incidenten en opgedane ervaringen.

Artikel 3.7
De jaarlijkse interne audit is bedoeld om periodiek vast te stellen of het kwaliteitssysteem nog passend en doeltreffend is en in de praktijk functioneert zoals beoogd. De wijze waarop de interne audit wordt ingericht, kan worden afgestemd op de aard, omvang en complexiteit van de organisatie en haar werkzaamheden.
De interne audit moet voldoende inzicht geven in de werking van het volledige toepasselijke kwaliteitssysteem. De certificaathouder legt de uitvoering, de bevindingen en, voor zover van toepassing, de naar aanleiding daarvan getroffen maatregelen vast, zodat aantoonbaar is dat de interne audit heeft plaatsgevonden en welke opvolging daaraan is gegeven.

---

## Artikel 4 - Vakbekwaamheid van werkenden

Artikel 4.1
Dit artikel legt de verantwoordelijkheid voor het borgen van de vakbekwaamheid van werkenden bij de certificaathouder. De certificaathouder moet beschikken over een aantoonbare systematiek waarmee wordt vastgesteld en geborgd dat werkenden beschikken over de kennis en vaardigheden die nodig zijn voor de werkzaamheden die zij uitvoeren. De aard, omvang en complexiteit van de werkzaamheden zijn daarbij bepalend. De vereiste vakbekwaamheid kan daardoor verschillen naar gelang de taken en verantwoordelijkheden van de betrokken werkende en de omstandigheden waaronder de werkzaamheden worden uitgevoerd.

Het artikel schrijft niet voor in welke vorm de systematiek moet worden ingericht. De certificaathouder heeft ruimte om deze af te stemmen op de eigen organisatie en werkzaamheden, mits aantoonbaar is dat de vakbekwaamheid van de werkenden wordt beoordeeld, onderhouden en waar nodig verder wordt ontwikkeld.

Artikel 4.2
De registratie, bedoeld in artikel 4.2, ondersteunt deze borging. Daaruit moet per werkende blijken welke opleidingen zijn gevolgd, over welke diploma's en, indien van toepassing, een registratie in het persoonsregister de werkende beschikt en welke bijscholing is gepland. De registratie maakt het mogelijk tijdig vast te stellen of aanvullende opleiding of bijscholing nodig is en stelt de CBI in staat te beoordelen of de certificaathouder de vakbekwaamheid van de werkenden aantoonbaar beheerst.

De algemene verplichtingen uit dit artikel worden in de afzonderlijke protocollen aangevuld met eisen die specifiek betrekking hebben op de werkzaamheden en verantwoordelijkheden binnen de betreffende certificatievorm.

---

## Artikel 5 - Aanvraag van een certificaat

Dit artikel regelt de aanvraag en de initiële beoordeling die voorafgaan aan de verlening van een certificaat. Uitgangspunt is dat een certificaat pas wordt verleend nadat de CBI heeft vastgesteld

CONCEPT

dat zowel het kwaliteitssysteem als de praktische uitvoering van de werkzaamheden voldoen aan de eisen van het certificatieschema.

Artikel 5.1
De bij de aanvraag te verstrekken gegevens stellen de CBI in staat de identiteit en organisatiestructuur van de aanvrager vast te stellen en te bepalen voor welk toepassingsbereik en voor welke vestigingen certificering wordt aangevraagd. Informatie over reeds aanwezige certificaten en, bij een overstap naar een andere CBI, de auditverslagen van de afgelopen drie jaar waarborgt de continuïteit van de beoordelingen. Hiermee wordt voorkomen dat relevante bevindingen uit eerdere beoordelingen bij een nieuwe aanvraag buiten beschouwing blijven.

Artikel 5.2
De initiële certificatie bestaat uit een beoordeling van het kwaliteitssysteem en de voor de aanvrager geldende protocolspecifieke eisen. De CBI beoordeelt daarbij niet alleen of de vereiste documenten aanwezig zijn, maar ook of de organisatie zodanig is ingericht dat de eisen van het certificatieschema aantoonbaar kunnen worden nageleefd.

Artikel 5.3
Projectaudits vormen een noodzakelijk onderdeel van de initiële certificatie. Hiermee wordt beoordeeld of de aanvrager de eisen van het certificatieschema in de praktijk op een juiste wijze toepast. Het aantal projectaudits verschilt per certificatievorm en is afgestemd op de aard, complexiteit en risico's van de werkzaamheden.

Wanneer het aangevraagde toepassingsbereik mede werkzaamheden met containment omvat, moet ten minste één projectaudit worden uitgevoerd bij werkzaamheden waarbij containment daadwerkelijk wordt toegepast. Daarmee wordt geborgd dat de CBI ook dit onderdeel van het aangevraagde toepassingsbereik in de praktijk beoordeelt.

Artikel 5.4 en 5.5
Een aanvrager beschikt tijdens de initiële certificatie nog niet over het aangevraagde certificaat. Om de praktische uitvoering niettemin door middel van projectaudits te kunnen beoordelen, mag de aanvrager de daarvoor noodzakelijke werkzaamheden uitsluitend uitvoeren nadat het kwaliteitssysteem positief is beoordeeld en de CBI daarvoor na een schriftelijke aanvraag schriftelijk toestemming heeft verleend. Deze toestemming is beperkt tot de werkzaamheden die nodig zijn voor de initiële beoordeling en loopt niet vooruit op de uiteindelijke certificatiebeslissing.

Met deze beoordeling en toestemming wordt tevens invulling gegeven aan de eisen die voor de startvergunning gelden. Hiermee wordt voorkomen dat voor dezelfde voorbereidende beoordeling twee afzonderlijke procedures moeten worden doorlopen.

Artikel 5.6 tot en met 5.8
Na de positieve beoordeling van het kwaliteitssysteem moet de initiële certificatie binnen zes maanden worden afgerond. Deze termijn waarborgt dat de uiteindelijke certificatiebeslissing wordt gebaseerd op een actueel beeld van de organisatie en haar praktische uitvoering.

Wanneer tijdens een projectaudit een kritieke afwijking wordt vastgesteld, krijgt de aanvrager de gelegenheid deze afwijking aantoonbaar te herstellen, corrigerende maatregelen te treffen en

CONCEPT

een aanvullende projectaudit te laten uitvoeren. Indien de termijn van zes maanden wordt overschreden of inmiddels vijf projectaudits zijn uitgevoerd, beoordeelt de CBI, met de kennis opgedaan in de uitgevoerde projectaudits, opnieuw of het kwaliteitssysteem nog aan de eisen voldoet. Hiermee wordt voorkomen dat de certificatieprocedure onbeperkt wordt voortgezet op basis van een inmiddels verouderde beoordeling.

Het certificaat wordt uitsluitend verleend wanneer de aanvrager binnen de gestelde termijn aan alle eisen heeft voldaan. Na die vaststelling verstrekt de CBI het certificaat binnen vier weken.

---

## Artikel 6 - Certificering

Dit artikel bevat de algemene bepalingen over het verleende certificaat en de verplichtingen die daaruit voor de certificaathouder en de CBI voortvloeien. Het artikel waarborgt dat gedurende de geldigheidsduur duidelijk is op welke organisatie en werkzaamheden het certificaat betrekking heeft en welke verantwoordelijkheden partijen daarbij hebben.

### Artikel 6.1

Het certificaat wordt afgegeven aan de certificaathouder en heeft betrekking op alle vestigingen van waaruit werkzaamheden binnen het toepassingsbereik van het certificaat worden uitgevoerd. Voor deze vestigingen geldt één gemeenschappelijk certificaat. Voorwaarde is dat alle betrokken vestigingen onder het kwaliteitssysteem van de certificaathouder en onder het certificatietoezicht van dezelfde CBI vallen.

Deze opzet voorkomt dat voor iedere vestiging een afzonderlijk certificaat moet worden afgegeven, maar laat onverlet dat de certificaathouder de naleving van het certificatieschema binnen alle vestigingen moet borgen. De CBI moet iedere vestiging waarop het certificaat betrekking heeft in haar certificatietoezicht kunnen betrekken.

### Artikel 6.2

De certificatie-overeenkomst legt de wederzijdse verplichtingen van de certificaathouder en de CBI vast. De overeenkomst ondersteunt een transparante uitvoering van het certificatieproces en biedt duidelijkheid over de verantwoordelijkheden van beide partijen gedurende de looptijd van het certificaat.

### Artikel 6.3 en 6.4

De certificaathouder moet gedurende de gehele looptijd van het certificaat aan de toepasselijke eisen blijven voldoen. De verlening van het certificaat is daarmee geen eenmalige vaststelling, maar vormt het begin van het voortdurende certificatietoezicht.

Wanneer een certificaat ongeldig is geworden, moet worden voorkomen dat het nog als geldig bewijs van certificering wordt gebruikt. Daarom moet de certificaathouder het certificaat op schriftelijk verzoek van de CBI binnen veertien dagen vernietigen of aan de CBI terugsturen.

De CBI informeert de certificaathouder tijdig over de mogelijkheid van hercertificatie. Daarnaast stelt zij de schemabeheerder binnen twee werkdagen op de hoogte van de afgifte van een certificaat, zodat het certificaatregister actueel kan worden gehouden.

CONCEPT

Artikel 6.5 tot en met 6.7
Een certificaat heeft een geldigheidsduur van maximaal drie jaar. De op het certificaat vermelde gegevens maken voor opdrachtgevers, toezichthouders en andere betrokkenen inzichtelijk aan welke certificaathouder het certificaat is verleend, op welk toepassingsbereik het betrekking heeft, welke CBI het heeft afgegeven en gedurende welke periode het geldig is.

Het unieke certificaatnummer en de code van de certificaathouder maken het certificaat eenduidig identificeerbaar. De vermelding van de versie van het certificatieschema maakt duidelijk aan de hand van welke eisen de certificaathouder is beoordeeld. Ondertekening of een ander autorisatiekenmerk van de CBI waarborgt dat het certificaat op een controleerbare wijze is afgegeven.

---

## Artikel 7 - Hercertificering

Dit artikel regelt de hercertificering met het oog op voortzetting van de certificatie na afloop van de geldigheidsduur van het certificaat. Hercertificering is geen automatische verlenging. De CBI beoordeelt opnieuw of de certificaathouder en alle vestigingen van waaruit werkzaamheden onder het certificaat worden uitgevoerd, aan de toepasselijke eisen van het certificatieschema voldoen. Daarmee wordt periodiek vastgesteld of het kwaliteitssysteem en de uitvoering van de werkzaamheden nog steeds voldoende zijn geborgd.

Indien de beslissing tot hercertificatie wordt genomen binnen twaalf weken voor de vervaldatum van het lopende certificaat, sluit het vervolgcertificaat aan op dat certificaat. De vervaldatum van het lopende certificaat geldt in dat geval als ingangsdatum van het vervolgcertificaat. Hierdoor blijft de oorspronkelijke certificatiecyclus in stand en wordt voorkomen dat een vroegtijdige beslissing binnen deze periode leidt tot een verschuiving van de looptijd.

Bij de afgifte van het vervolgcertificaat wordt het voorgaande certificaat gelijktijdig ingetrokken of ongeldig gemaakt. Hierdoor kan voor dezelfde certificaathouder en hetzelfde toepassingsbereik niet tegelijkertijd meer dan één geldig certificaat bestaan en blijft voor opdrachtgevers, toezichthouders en andere betrokkenen duidelijk welk certificaat van toepassing is.

---

## Artikel 8 - Overstappen naar een andere CBI

Bij een overstap naar een andere CBI moeten het certificatietoezicht en de afhandeling van eerder vastgestelde afwijkingen ononderbroken worden voortgezet. Een overstap leidt daarom niet tot een nieuwe certificatiecyclus en mag niet tot gevolg hebben dat de certificatiehistorie, openstaande maatregelen of nog uit te voeren audits buiten beschouwing blijven.

De oorspronkelijke CBI blijft in beginsel verantwoordelijk voor de beoordeling en afronding van corrigerende maatregelen die voortvloeien uit niet-kritieke afwijkingen die zij zelf heeft vastgesteld. Wanneer de doeltreffendheid van een corrigerende maatregel bij de overdracht nog niet kan worden beoordeeld, kunnen de oorspronkelijke en de nieuwe CBI afspreken dat de nieuwe CBI deze verificatie uitvoert.

Een certificatie waarbij een kritieke afwijking openstaat, kan niet worden overgedragen. Eerst moet de oorspronkelijke CBI vaststellen dat de vereiste herstel- en corrigerende maatregelen zijn

uitgevoerd en dat de kritieke afwijking overeenkomstig artikel 11 is afgehandeld. Hiermee wordt voorkomen dat een overstap de behandeling van een kritieke afwijking onderbreekt of vertraagt.

De gegevensoverdracht vindt plaats op schriftelijk verzoek van de certificaathouder en in overleg met de nieuwe CBI. De termijn van twee weken bevordert een voortvarende overdracht. De over te dragen informatie omvat in ieder geval de uitgevoerde audits, vastgestelde afwijkingen, getroffen maatregelen en nog uit te voeren verificaties, maar kan ook andere gegevens omvatten die voor de voortzetting van het certificatietoezicht noodzakelijk zijn.

De nieuwe CBI zet de certificatie voort op basis van de overgedragen certificatiehistorie. Zij neemt ook de resterende auditverplichtingen over en voert gedurende het nog resterende deel van de certificatieperiode ten minste het aantal audits uit dat op grond van het certificatieschema nog openstaat. Een overstap leidt daardoor niet tot vermindering van het voorgeschreven certificatietoezicht.

---

## Artikel 9 - Afwijkingen

Wanneer een certificaathouder niet voldoet aan een bepaling uit het certificatieschema, stelt de CBI een afwijking vast. De CBI beoordeelt vervolgens aan de hand van de definities in hoofdstuk 1 of sprake is van een niet-kritieke afwijking of een kritieke afwijking.

Met de keuze voor twee soorten afwijkingen is de systematiek van afwijkingen vereenvoudigd. De aard en ernst van de tekortkoming zijn bepalend voor de classificatie en daarmee voor de procedure die de CBI moet volgen. Bij een niet-kritieke afwijking geldt de herstelprocedure van artikel 10. Bij een kritieke afwijking geldt de procedure van artikel 11.

De indeling in twee soorten afwijkingen bevordert een eenduidige en voorspelbare toepassing van het certificatieschema. Zij voorkomt dat vergelijkbare tekortkomingen in verschillende, elkaar deels overlappende categorieën worden ondergebracht. Tegelijkertijd blijft het mogelijk onderscheid te maken tussen tekortkomingen die binnen de reguliere herstelprocedure kunnen worden afgehandeld en tekortkomingen die vanwege hun aard, ernst of gevolgen een zwaardere procedure rechtvaardigen.

De CBI legt de vastgestelde afwijking en de classificatie daarvan gemotiveerd vast. Daardoor is voor de certificaathouder duidelijk op welke bepaling en bevinding de afwijking berust en waarom de procedure van artikel 10 of artikel 11 wordt toegepast.

---

## Artikel 10 - Procedure bij niet-kritieke afwijkingen

### Artikel 10.1

Bij een niet-kritieke afwijking krijgt de certificaathouder de gelegenheid de bevinding te onderzoeken en maatregelen te treffen zonder dat dit direct gevolgen heeft voor de geldigheid van het certificaat. De CBI informeert de certificaathouder over haar bevindingen, zodat duidelijk is op welke feiten en eisen de afwijking betrekking heeft.

### Artikel 10.2
Binnen zes weken moet de certificaathouder niet alleen de geconstateerde situatie herstellen, maar ook onderzoeken waardoor de afwijking is ontstaan en of deze zich elders binnen de organisatie of bij andere werkzaamheden kan voordoen. De oorzaak- en omvanganalyse vormt daarmee de basis voor de te treffen herstel- en corrigerende maatregelen. Herstelmaatregelen zijn gericht op het beëindigen van de geconstateerde tekortkoming. Corrigerende maatregelen zijn gericht op het wegnemen van de oorzaak en het voorkomen van herhaling.

De certificaathouder legt de getroffen maatregelen vast en bepaalt op welke wijze de doeltreffendheid daarvan zal worden beoordeeld. De termijn van zes weken geldt voor het uitvoeren van de analyse, het treffen van de maatregelen en het informeren van de CBI. Het is niet de termijn waarbinnen de CBI de afwijking definitief moet afsluiten.

### Artikel 10.3
De CBI beoordeelt of de analyse en de getroffen maatregelen toereikend zijn. Vervolgens verifieert zij binnen ten hoogste twaalf maanden na vaststelling van de afwijking of de maatregelen in de praktijk doeltreffend zijn. Een afwijking wordt pas afgesloten nadat deze doeltreffendheid is vastgesteld. Hierdoor blijft de afwijking herkenbaar in het certificatietoezicht zolang nog niet is aangetoond dat de onderliggende oorzaak voldoende is beheerst.

De vaststelling en afhandeling van een niet-kritieke afwijking vinden plaats binnen het reguliere certificatietoezicht en hebben geen gevolgen voor de geldigheid of het toepassingsbereik van het certificaat.

Indien de afwijking binnen twaalf maanden niet kan worden afgesloten omdat de maatregelen niet doeltreffend zijn, stelt de CBI een kritieke afwijking vast. Dat heeft twee redenen. De eerste reden is dat vanwege het niet (tijdig) oplossen van de afwijking het risico bestaat dat de afwijking zich al twaalf maanden voordoet binnen de organisatie. De tweede reden is dat hieruit blijkt dat er ernstige tekortkomingen zijn in het kwaliteitssysteem van de certificaathouder. Eén van de kerndoelen van het kwaliteitssysteem is immers borging dat procedures worden opgevolgd en het borgen van verbetering. Als een certificaathouder niet in staat blijkt een niet-kritieke afwijking op te lossen binnen twaalf maanden, betekent dit dat het kwaliteitssysteem op essentiële onderdelen onvoldoende functioneert. Naast het nemen van doeltreffende maatregelen vanwege de vastgestelde afwijking, moet de certificaathouder daarom ook de noodzakelijke maatregelen doorvoeren ter herstel en verbetering van het kwaliteitssysteem.

---

## Artikel 11 - Procedure bij kritieke afwijkingen

### Artikel 11.1 en 11.2
De vaststelling van een kritieke afwijking leidt tot een besluit tot voorwaardelijke schorsing. Met deze eerste stap krijgt de certificaathouder een korte termijn om de situatie te herstellen, de oorzaak en omvang te onderzoeken en maatregelen te treffen die herhaling voorkomen. De voorwaardelijke schorsing vormt daarmee een formele herstelperiode voordat wordt overgegaan tot een onvoorwaardelijke schorsing.

Het besluit vermeldt de bevindingen, de ingangsdatum, de wijze waarop en de termijn waarbinnen de afwijking moet worden afgehandeld en de mogelijke gevolgen wanneer dit niet

tijdig gebeurt. Hiermee is voor de certificaathouder kenbaar wat van hem wordt verlangd en op welke gronden verdere maatregelen kunnen volgen.

Artikel 11.3
De voorwaardelijke schorsing eindigt pas nadat de certificaathouder een adequate oorzaak- en omvanganalyse heeft uitgevoerd, toereikende herstel- en corrigerende maatregelen heeft getroffen en de CBI tijdens een audit heeft vastgesteld dat deze maatregelen doeltreffend zijn. De voorwaardelijke schorsing brengt nog niet het verbod mee om werkzaamheden binnen het toepassingsbereik van het certificaat uit te voeren. Dat verbod is in artikel 11.6 uitdrukkelijk verbonden aan de onvoorwaardelijke schorsing.

Artikel 11.4
Wanneer de certificaathouder niet binnen vier weken aan de voorwaarden voldoet of de doeltreffendheid van de maatregelen niet binnen die periode tijdens een extra audit kan worden geverifieerd, kan de CBI het certificaat onvoorwaardelijk schorsen. Bij deze beslissing betrekt de CBI de oorzaak van het uitblijven van de verificatie en de mate waarin dit aan de certificaathouder kan worden toegerekend.

Artikel 11.5 tot en met 11.7
Een onvoorwaardelijke schorsing duurt maximaal dertig dagen. Gedurende deze periode mag de certificaathouder geen werkzaamheden uitvoeren die binnen het toepassingsbereik van het certificaat vallen. Het besluit vermeldt welke voorwaarden en aanwijzingen moeten worden opgevolgd om de schorsing te kunnen opheffen en welke gevolgen het niet tijdig voldoen daaraan voor het certificaat heeft.

De CBI informeert de schemabeheerder en de vergunningverlener onverwijld over de onvoorwaardelijke schorsing en de latere opheffing daarvan. Hierdoor kunnen zij de gevolgen voor het certificaatregister en de vergunning beoordelen en blijft de informatie binnen het stelsel actueel.

Indien de certificaathouder tijdens de schorsing een adequate oorzaak- en omvanganalyse heeft uitgevoerd en toereikende herstel- en corrigerende maatregelen heeft getroffen en de CBI binnen die periode de doeltreffendheid van de genomen maatregelen heeft kunnen verifiëren, wordt de schorsing direct na verificatie opgeheven. Op deze manier is de duur van de onvoorwaardelijke schorsing hoofdzakelijk in handen van de certificaathouder zelf en duurt deze niet langer dan noodzakelijk.

Artikel 11.8 tot en met 11.10
Intrekking komt aan de orde wanneer de certificaathouder niet binnen de schorsingstermijn aan de voorwaarden voldoet, de doeltreffendheid van de maatregelen niet kan worden geverifieerd of tijdens de onvoorwaardelijke schorsing toch werkzaamheden binnen het toepassingsbereik uitvoert. Intrekking beëindigt het certificaat definitief. De CBI stelt de schemabeheerder en de vergunningverlener daarvan onmiddellijk in kennis.

## Artikel 12 - Onmiddellijke schorsing in spoedeisende situaties

### Artikel 12.1 en 12.3
Bij een kritieke afwijking op een projectlocatie kan een situatie ontstaan waarin het ernstige gevaar voor personen zo urgent is dat de reguliere procedure van artikel 11 niet kan worden afgewacht. Artikel 12 geeft de CBI daarom de bevoegdheid het certificaat terstond onvoorwaardelijk te schorsen voor zover het de werkzaamheden op de betreffende projectlocatie betreft.

Deze bevoegdheid is uitsluitend bedoeld voor spoedeisende situaties waarin daadwerkelijk sprake is van ernstig gevaar voor personen. De onmiddellijke schorsing is beperkt tot de projectlocatie waar het gevaar is vastgesteld en heeft niet zonder meer betrekking op alle werkzaamheden van de certificaathouder. Gedurende de schorsing mogen op die projectlocatie geen werkzaamheden binnen het toepassingsbereik van het certificaat worden uitgevoerd.

### Artikel 12.2
Vanwege het spoedeisende karakter maakt de CBI de schorsing terstond op locatie aan de certificaathouder bekend. De schriftelijke vastlegging zal zo spoedig mogelijk daarna plaatsvinden. Daarin vermeldt de CBI de bevindingen die tot de schorsing hebben geleid, het tijdstip waarop de schorsing is ingegaan en de voorwaarden waaronder deze kan worden opgeheven. Hiermee wordt gewaarborgd dat ook bij onmiddellijk ingrijpen duidelijk en controleerbaar is waarop het besluit berust.

### Artikel 12.4
De onmiddellijke schorsing duurt niet langer dan noodzakelijk om het ernstige gevaar weg te nemen. Zodra de certificaathouder toereikende herstelmaatregelen heeft getroffen en de CBI heeft vastgesteld dat geen sprake meer is van ernstig gevaar, heft de CBI de locatiegebonden schorsing op.
De opheffing van de onmiddellijke schorsing betekent niet dat de onderliggende kritieke afwijking daarmee automatisch is afgehandeld. De verdere oorzaak- en omvanganalyse, de corrigerende maatregelen en de verificatie van de doeltreffendheid daarvan vinden plaats overeenkomstig artikel 11.

### Artikel 12.5 en 12.6
De vergunningverlener wordt zo spoedig mogelijk geïnformeerd over de onmiddellijke schorsing en, indien deze inmiddels is opgeheven, over de opheffing daarvan. De schemabeheerder wordt alleen geïnformeerd wanneer de schorsing in het certificaatregister moet worden verwerkt. In dat geval wordt ook de opheffing doorgegeven. Dit onderscheid voorkomt dat een uitsluitend locatiegebonden en mogelijk kortdurende maatregel onnodig als algemene schorsing van het certificaat in het register wordt opgenomen.

## Artikel 13 - Zienswijze, bezwaar en beroep

### Artikel 13.1
Een zorgvuldige besluitvorming vereist dat de certificaathouder, voordat de CBI een voor hem belastend besluit neemt, in de gelegenheid wordt gesteld relevante feiten, omstandigheden en belangen naar voren te brengen. De verplichting om een zienswijze te vragen geldt voor zover de

Algemene wet bestuursrecht daarin voorziet. Met deze formulering wordt aangesloten bij de voorwaarden en uitzonderingen van die wet, waaronder situaties waarin vanwege de vereiste spoed niet vooraf een zienswijze kan worden gevraagd.

### Artikel 13.2

Tegen besluiten van de CBI staan de rechtsmiddelen van bezwaar en beroep open overeenkomstig de Algemene wet bestuursrecht. De vaststelling en mededeling van een niet-kritieke afwijking en de afhandeling daarvan overeenkomstig artikel 10 zijn niet bedoeld als besluiten in de zin van die wet. Zij wijzigen de geldigheid of het toepassingsbereik van het certificaat niet en hebben uitsluitend betrekking op herstel binnen het reguliere certificatietoezicht. Tegen deze handelingen staat daarom geen afzonderlijk bezwaar en beroep open.

Wanneer een afwijking leidt tot een besluit tot voorwaardelijke of onvoorwaardelijke schorsing of tot intrekking van het certificaat, staan tegen dat besluit wel bezwaar en beroep open. In die procedure kunnen ook de bevindingen en de classificatie van de afwijking die aan het besluit ten grondslag zijn gelegd, aan de orde worden gesteld.

### Artikel 13.3

Het indienen van bezwaar of beroep heeft geen schorsende werking. Het besluit van de CBI blijft daarom van kracht zolang het niet is herroepen, ingetrokken of door de bevoegde rechter is geschorst of vernietigd. De belanghebbende kan overeenkomstig de Algemene wet bestuursrecht een verzoek om een voorlopige voorziening indienen.

CONCEPT

# Hoofdstuk 3 Protocol Asbestinventarisatie

## Toepassingsbereik

Het protocol Asbestinventarisatie is van toepassing wanneer een systematisch onderzoek wordt uitgevoerd naar de aanwezigheid en precieze locaties van asbest en asbesthoudende producten, de soorten asbest en, voor zover het asbesthoudende producten betreft, de daarin aanwezige concentraties asbest. Kenmerkend voor een asbestinventarisatie is dat de resultaten van dit onderzoek worden vastgelegd in een asbestinventarisatierapport.

De aard en het doel van het onderzoek bepalen of sprake is van een asbestinventarisatie waarop dit protocol van toepassing is. Asbestidentificatie die uitsluitend wordt uitgevoerd ter voorbereiding of ondersteuning van specifieke werkzaamheden en niet is gericht op het uitvoeren en rapporteren van een volledige asbestinventarisatie, valt om die reden niet onder dit protocol. Wanneer de aard of reikwijdte van de voorgenomen werkzaamheden vereist dat een asbestinventarisatie wordt uitgevoerd, gelden wel de eisen van dit hoofdstuk.

Het asbestinventarisatierapport vormt de vastlegging van de onderzoeksresultaten en bevat de informatie die nodig is voor de verdere voorbereiding en veilige uitvoering van de werkzaamheden waarvoor de inventarisatie is verricht. De verantwoordelijkheid voor de projectspecifieke risicobeoordeling en de keuze van de beheersmaatregelen bij de verwijdering ligt bij de certificaathouder die de asbestverwijderingen uitvoert.

De bepalingen van hoofdstuk 3 zijn aanvullend op de algemene eisen uit de hoofdstukken 1 en 2. Certificaathouders Asbestinventarisatie moeten daarom zowel aan de algemene eisen als aan de voor asbestinventarisatie geldende aanvullende eisen voldoen.

---

Artikel 14 - Aanvullende organisatie-eisen

**Artikel 14.1**
Voor iedere asbestinventarisatie moet duidelijk zijn wie verantwoordelijk is voor de inhoudelijke aansturing en de kwaliteit van de uitvoering. De projectverantwoordelijke vervult deze rol gedurende het gehele inventarisatieproces en ziet erop toe dat de werkzaamheden in overeenstemming met het certificatieschema worden voorbereid, uitgevoerd en vastgelegd.

De projectverantwoordelijke kan de certificaathouder zelf zijn. Ook in dat geval moeten de verantwoordelijkheid en de feitelijke invulling daarvan binnen het project aantoonbaar zijn. De aanwijzing van een projectverantwoordelijke laat de eindverantwoordelijkheid van de certificaathouder voor de naleving van het certificatieschema onverlet.

**Artikel 14.2**
Vakbekwaamheid wordt niet uitsluitend onderhouden door opleiding en bijscholing, maar ook door het regelmatig uitvoeren van asbestinventarisaties in de praktijk. De certificaathouder moet daarom borgen dat iedere projectverantwoordelijke en iedere werkende die inventarisaties uitvoert jaarlijks voldoende praktijkervaring opdoet om de vereiste kennis, ervaring en vaardigheden te behouden.

Het certificatieschema schrijft hiervoor geen vast minimumaantal inventarisaties voor. De benodigde praktijkomvang kan verschillen naar gelang de aard, omvang en complexiteit van de uitgevoerde inventarisaties en de taken van de betrokken werkende. De certificaathouder moet kunnen onderbouwen op welke wijze hij heeft vastgesteld dat de praktijkervaring toereikend is en hoe het behoud van de vakbekwaamheid wordt bewaakt.

### Artikel 14.3
Onafhankelijkheid tussen asbestinventarisatie en asbestverwijdering vormt een belangrijk uitgangspunt. Een certificaathouder kan daarom niet gelijktijdig beschikken over een certificaat Asbestinventarisatie en een certificaat Asbestverwijdering. Hiermee wordt voorkomen dat dezelfde organisatie zowel de uitgangspunten voor de verwijdering vastlegt als de daaropvolgende asbestverwijdering uitvoert en wordt iedere schijn van belangenverstrengeling zoveel mogelijk vermeden.

### Artikel 14.4
In dit artikel wordt geregeld dat certificaathouders alle projecten uiterlijk 24 uur voor de aanvang van de werkzaamheden in het door de schemabeheerder aangewezen registratiesysteem registreren. Hiermee wordt afgeweken van de standaard termijn van 2 werkdagen die in artikel 1.3 is opgenomen.

---

## Artikel 15 - Aanvullende eisen aan het kwaliteitssysteem

De algemene eisen aan het kwaliteitssysteem uit hoofdstuk 2 worden voor asbestinventarisatie aangevuld met eisen die specifiek betrekking hebben op de voorbereiding, uitvoering, beoordeling en vastlegging van het inventarisatieproces. Het kwaliteitssysteem moet waarborgen dat asbestinventarisaties op een systematische, navolgbare en consistente wijze worden uitgevoerd.

### Artikel 15.1
De aanwezigheid, aard, locatie en omvang van asbesthoudende toepassingen moeten systematisch worden onderzocht en beoordeeld. Met systematisch wordt bedoeld dat het onderzoek methodisch en volgens een vast plan plaatsvindt. Daarbij is van belang dat voorafgaand aan de uitvoering duidelijk wordt vastgesteld wat het doel en de reikwijdte van de inventarisatie zijn. De vastgelegde reikwijdte bepaalt waarop het onderzoek en de conclusies in het asbestinventarisatierapport betrekking hebben en maakt ook eventuele beperkingen van het onderzoek inzichtelijk.

De eisen aan monsterneming, analyse en interpretatie dragen bij aan de betrouwbaarheid van de onderzoeksresultaten. Voordat een asbestinventarisatierapport wordt afgegeven, moet de certificaathouder beoordelen of het rapport voldoet aan de eisen die het certificatieschema eraan stelt. Deze beoordeling vormt de laatste kwaliteitscontrole voordat het rapport beschikbaar wordt gesteld voor de werkzaamheden waarvoor de inventarisatie is uitgevoerd.

### Artikel 15.2
De gedocumenteerde procedures geven binnen de organisatie invulling aan de wijze waarop de eisen van het certificatieschema worden toegepast. Zij moeten aansluiten bij de aard en omvang

van de organisatie en de werkzaamheden en moeten aantoonbaar binnen de organisatie worden toegepast.

Wijzigingen in wet- en regelgeving en in het certificatieschema moeten tijdig worden verwerkt in het kwaliteitssysteem en in de uitvoering van de werkzaamheden. De procedures voor de asbestinventarisatieplannen waarborgen dat deze plannen projectspecifiek worden opgesteld, vooraf worden beoordeeld en zo nodig worden geactualiseerd wanneer de omstandigheden of beschikbare informatie wijzigen.

De bepalingen over vakbekwaamheid vullen de algemene eisen van artikel 4 aan. De certificaathouder moet niet alleen vastleggen welke taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden de werkenden hebben, maar ook kunnen aantonen dat zij daarvoor vakbekwaam zijn en hun vakbekwaamheid door opleiding en ontwikkeling behouden.

De procedures voor voorbereiding en uitvoering zijn mede gericht op de bescherming van de werkenden die de asbestinventarisatie uitvoeren en van derden die door deze werkzaamheden kunnen worden geraakt. De in dit artikel bedoelde risico-inventarisatie en beheersmaatregelen hebben betrekking op de veilige uitvoering van de asbestinventarisatie zelf. Zij nemen niet de verantwoordelijkheid over van de certificaathouder Asbestverwijdering om voor de asbestverwijdering een eigen projectspecifieke risicobeoordeling uit te voeren en passende beheersmaatregelen vast te stellen.

De registratie van het aantal opgestelde asbestinventarisatierapporten vormt de objectieve grondslag voor de bepaling van het aantal projectaudits. Hiervoor hoeft geen afzonderlijke administratie te worden ingericht indien het aantal rapporten actueel en controleerbaar uit de bestaande project- of rapportadministratie kan worden afgeleid. De gegevens moeten voor de CBI beschikbaar zijn, zodat zij de voorgeschreven auditomvang kan vaststellen en controleren.

---

## Artikel 16 - Projectaudits

Projectaudits zijn bedoeld om te beoordelen of de certificaathouder de eisen van het certificatieschema ook bij de uitvoering van concrete asbestinventarisaties naleeft. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar het definitieve asbestinventarisatierapport, maar ook naar de voorbereiding, de uitvoering en de vastlegging van de werkzaamheden.

### Artikel 16.1

Het minimumaantal projectaudits is gekoppeld aan het aantal asbestinventarisatierapporten dat de certificaathouder in het voorafgaande certificatiejaar heeft opgesteld. Hierdoor neemt de omvang van de beoordeling toe naarmate de certificaathouder meer projecten uitvoert. Het maximum van twaalf projectaudits voorkomt dat de beoordelingslast onbeperkt oploopt.

### Artikel 16.2

Ten minste de helft van de projectaudits wordt onaangekondigd uitgevoerd. Daarmee wordt beoogd een representatief beeld te verkrijgen van de wijze waarop de certificaathouder de werkzaamheden in de dagelijkse praktijk uitvoert. De bepaling laat ruimte om de overige projectaudits aangekondigd uit te voeren, bijvoorbeeld wanneer dat voor de toegang tot een projectlocatie of de doelgerichte beoordeling van een bepaald onderdeel noodzakelijk is.

Artikel 16.3
Het maximum van twaalf projectaudits geldt alleen voor de projectaudits waarvan het aantal wordt bepaald aan de hand van het aantal opgestelde asbestinventarisatierapporten. Wanneer het risicoprofiel, eerdere bevindingen of andere bepalingen van het certificatieschema aanleiding geven tot aanvullende projectaudits, kunnen deze boven dit maximum worden uitgevoerd. Het maximum beperkt daarmee niet de mogelijkheid om het toezicht te intensiveren wanneer daarvoor een inhoudelijke aanleiding bestaat.

---

## Artikel 17 - Aanvullende eisen aan het projectdossier

Het projectdossier vormt de samenhangende vastlegging van de voorbereiding, uitvoering en afronding van een asbestinventarisatie. Aan de hand van het dossier moet kunnen worden gereconstrueerd welke opdracht is verstrekt, welke afwegingen zijn gemaakt, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en op welke gegevens en bevindingen het asbestinventarisatierapport is gebaseerd.
De woorden ‘voor zover van toepassing’ houden rekening met verschillen tussen projecten. Niet ieder genoemd document of iedere registratie hoeft bij iedere asbestinventarisatie aanwezig te zijn. Onderdelen die gezien de aard, reikwijdte of het verloop van de opdracht relevant zijn, moeten wel in het projectdossier worden opgenomen.

Door ook wijzigingen, incidenten, afwijkingen en bijzondere bevindingen vast te leggen, geeft het projectdossier niet alleen inzicht in het beoogde verloop van de asbestinventarisatie, maar ook in de wijze waarop tijdens de uitvoering met veranderingen en onverwachte omstandigheden is omgegaan. De gegevens die in SMART-ns zijn ingevoerd en het definitieve asbestinventarisatierapport maken deel uit van deze samenhangende verantwoording. Eventuele meldingen over niet-gerapporteerd asbest worden eveneens in het projectdossier opgenomen, zodat ook de opvolging na afronding van de inventarisatie herleidbaar blijft.

---

## Artikel 18 - Vooronderzoek

Het vooronderzoek vormt de inhoudelijke voorbereiding op de asbestinventarisatie. Het is bedoeld om vooraf zoveel mogelijk relevante informatie te verzamelen over de mogelijke aanwezigheid van asbest en over omstandigheden die van invloed kunnen zijn op de veilige en doeltreffende uitvoering van de inventarisatie.

Artikel 18.1
Het vooronderzoek is nog geen asbestinventarisatie. Het dient om de mogelijke aanwezigheid van asbest, relevante blootstellingsrisico’s en de verwachte aard, omvang en complexiteit van de inventarisatie in beeld te brengen. Daarbij wordt ook beschikbare documentatie geraadpleegd die informatie kan bevatten over de aanwezigheid, locatie, soort en concentratie van asbest. De beschikbare informatie kan mede richting geven aan de ruimten, objecten of installaties die moeten worden onderzocht en aan de wijze waarop dat onderzoek wordt uitgevoerd.

Artikel 18.2
De resultaten worden zodanig vastgelegd dat de gemaakte keuzes bij de voorbereiding van de asbestinventarisatie herleidbaar zijn. Zij vormen daarmee de basis voor het

asbestinventarisatieplan, waarin de reikwijdte, methode en benodigde maatregelen voor de uitvoering verder worden uitgewerkt.

---

## Artikel 19 - Asbestinventarisatieplan

Het asbestinventarisatieplan vertaalt de resultaten van het vooronderzoek naar een concrete aanpak voor de uitvoering van de asbestinventarisatie. Door vooraf het doel, de reikwijdte en de gekozen inventarisatiemethode vast te leggen, wordt geborgd dat de inventarisatie doelgericht en beheerst kan worden uitgevoerd.

Het doel van de inventarisatie bepaalt welke ruimten, objecten of installaties moeten worden onderzocht en welke methode daarvoor passend is. Bij de keuze van de methode wordt niet alleen rekening gehouden met de volledigheid van de inventarisatie, maar ook met het zoveel mogelijk voorkomen van de verspreiding van asbest, asbesthoudend materiaal of asbeststof.

In het plan wordt rekening gehouden met de omstandigheden die van invloed kunnen zijn op de wijze waarop de inventarisatie veilig en doeltreffend wordt uitgevoerd. Ook wordt vastgelegd welke arbeidsmiddelen en persoonlijke beschermingsmiddelen nodig zijn en aan welke vakbekwaamheidseisen de betrokken werkenden moeten voldoen. Het asbestinventarisatieplan vormt daarmee het uitgangspunt voor de controle voor aanvang van de werkzaamheden en voor de uitvoering van de asbestinventarisatie.

---

## Artikel 20 - Controle voor aanvang van de asbestinventarisatie

De controle voor aanvang van de asbestinventarisatie is bedoeld om vast te stellen dat de werkzaamheden op basis van actuele en toereikende informatie kunnen worden uitgevoerd. Daarbij wordt nagegaan of het asbestinventarisatieplan aansluit bij de feitelijke situatie op de projectlocatie. Wanneer de beschikbare informatie onvolledig blijkt te zijn of de omstandigheden afwijken van hetgeen bij de voorbereiding is aangenomen, wordt de informatie aangevuld of het plan aangepast.

Daarnaast wordt gecontroleerd of de werkenden beschikken over de arbeidsmiddelen en persoonlijke beschermingsmiddelen die voor de uitvoering nodig zijn. Ook moet zijn geborgd dat zij voldoen aan de toepasselijke vakbekwaamheidseisen. Hiermee wordt voorkomen dat met de asbestinventarisatie wordt begonnen terwijl de voorbereiding, middelen of vakbekwaamheid niet aansluiten bij de uit te voeren werkzaamheden.

---

## Artikel 21 - Uitvoering asbestinventarisatie

### Artikel 21.1
Het asbestinventarisatieplan vormt het uitgangspunt voor de uitvoering van de asbestinventarisatie. Hiermee wordt geborgd dat de werkzaamheden worden uitgevoerd overeenkomstig de vooraf bepaalde reikwijdte, methode en uitgangspunten.

### Artikel 21.2
Tijdens de uitvoering kunnen omstandigheden aan het licht komen die bij de voorbereiding niet bekend waren of anders blijken te zijn dan verwacht. In dat geval mag van het plan worden

afgeweken. Door de afwijking en de reden daarvoor in het asbestinventarisatieplan vast te leggen, blijft herleidbaar welke keuzes tijdens de uitvoering zijn gemaakt.

Artikel 21.3
De verzameling en registratie van gegevens wordt afgestemd op het doel en de reikwijdte van de asbestinventarisatie. De vastgelegde gegevens moeten een toereikende basis vormen voor het opstellen van het asbestinventarisatierapport.

---

## Artikel 22 - Monsterneming en analyse

Artikel 22.1
Monsterneming en analyse zijn bedoeld om vast te stellen of een asbestverdacht materiaal daadwerkelijk asbest bevat. Als uitgangspunt wordt van ieder type asbestverdacht materiaal ten minste één materiaalmonster genomen. Monsterneming kan achterwege blijven wanneer op basis van de tijdens het vooronderzoek geraadpleegde documentatie aantoonbaar voldoende zekerheid bestaat over de aard en samenstelling van het materiaal.

Artikel 22.2
Het benodigde aantal monsters is afhankelijk van de kenmerken van het onderzochte materiaal. Wanneer verschillen bestaan in aard, samenstelling, verschijningsvorm of toepassing, kunnen meerdere monsters nodig zijn om tot een representatieve beoordeling te komen.

Artikel 22.3 en 22.4
De unieke codering en registratie van ieder monster borgen de herleidbaarheid tussen de plaats waar het monster is genomen, het onderzochte materiaal en het analyseresultaat. De analyse wordt uitgevoerd door een laboratorium dat voor deze verrichting is geaccrediteerd, zodat de betrouwbaarheid van de analyseresultaten is geborgd.

---

## Artikel 23 - Aantreffen van beschadigd materiaal

Artikel 23.1
Beschadigd of losliggend asbestverdacht materiaal kan aanleiding geven tot een verhoogd risico op verspreiding en blootstelling. Daarom wordt bij het aantreffen daarvan de aard en omvang van de situatie beoordeeld en geregistreerd. Daarbij wordt ook de vergunningcategorie betrokken, omdat deze mede bepalend is voor de wijze waarop met de aangetroffen situatie moet worden omgegaan.

Artikel 23.2
Wanneer het materiaal binnen de reikwijdte van de asbestinventarisatie valt en aan de in het artikel genoemde voorwaarden wordt voldaan, wordt de verspreiding van het materiaal ingekaderd. Daarmee wordt vastgesteld tot welk gebied het losliggende of verspreide materiaal zich uitstrekt. Deze informatie is nodig om de situatie goed te kunnen beschrijven en om te bepalen welke maatregelen bij de verdere uitvoering en eventuele verwijdering nodig zijn.

Artikel 23.3
De opdrachtgever wordt onmiddellijk geïnformeerd wanneer aanleiding bestaat om de verspreiding in te kaderen. Ook wanneer een dergelijke situatie buiten de reikwijdte van de

asbestinventarisatie wordt waargenomen, wordt de opdrachtgever daarvan onmiddellijk op de hoogte gesteld. De reikwijdte van de opdracht wordt daardoor niet automatisch uitgebreid, maar de opdrachtgever kan op basis van de melding bepalen welke vervolgstappen nodig zijn. Door de melding en de aanleiding daarvoor in het projectdossier vast te leggen, blijft de opvolging herleidbaar.

### Artikel 23.4
Wanneer de verspreiding van het materiaal moet worden ingekaderd, worden passende arbeidsmiddelen en de noodzakelijke persoonlijke beschermingsmiddelen gebruikt. Hiermee wordt beoogd te voorkomen dat de beoordeling en inkadering zelf leiden tot verdere verspreiding of blootstelling.

---

## Artikel 24 - Asbestinventarisatierapport

### Artikel 24.1
Het asbestinventarisatierapport vormt de volledige en navolgbare vastlegging van de uitgevoerde asbestinventarisatie. Het rapport sluit aan bij het vooraf vastgestelde doel en de reikwijdte en maakt duidelijk welke delen zijn onderzocht, welke beperkingen daarbij golden en welke bevindingen zijn gedaan.

De gegevens over het aangetroffen asbest moeten voldoende nauwkeurig zijn om de aard, omvang, toestand en precieze locatie daarvan te kunnen vaststellen. Het rapport moet daarnaast de informatie bevatten die nodig is om de asbestverwijdering veilig voor te bereiden en om SMART-ns correct toe te passen.

### Artikel 24.2
De bevindingen die in SMART-ns worden ingevoerd, moeten overeenkomen met de bevindingen in het asbestinventarisatierapport. Hiermee wordt voorkomen dat bij de voorbereiding van de asbestverwijdering wordt uitgegaan van gegevens die afwijken van de resultaten van de inventarisatie.

### Artikel 24.3
De in het derde lid genoemde gegevens borgen de inhoudelijke volledigheid, herleidbaarheid en herkenbaarheid van het rapport. De versiegeschiedenis maakt inzichtelijk of en op welke onderdelen het rapport na de eerste vaststelling is gewijzigd. De foto’s, plattegronden, monsternemingsgegevens en analysecertificaten ondersteunen de bevindingen en maken de precieze locatie en kenmerken van het aangetroffen asbest inzichtelijk.

Voor het asbestinventarisatierapport geldt geen vaste geldigheidsduur. Het rapport kan worden gebruikt zolang het aansluit bij de actuele situatie op de projectlocatie en bij de geldende regelgeving. Veranderingen in de feitelijke situatie of de regelgeving kunnen daarom aanleiding geven om te beoordelen of het rapport nog bruikbaar is.

## Artikel 25 - Niet-gerapporteerd asbest

### Artikel 25.1
Een melding van mogelijk niet-gerapporteerd asbest kan erop wijzen dat het asbestinventarisatierapport onvolledig is. De certificaathouder onderzoekt daarom iedere melding die betrekking heeft op een door hem opgesteld rapport. Het nader onderzoek moet duidelijk maken of daadwerkelijk sprake is van asbest dat ten onrechte niet in het rapport is opgenomen.

### Artikel 25.2
Wanneer het aangetroffen asbest binnen het doel en de reikwijdte van de oorspronkelijke inventarisatie valt, wordt een aanvullende asbestinventarisatie uitgevoerd. De bevindingen worden verwerkt in het bestaande asbestinventarisatierapport, zodat één actueel en samenhangend rapport beschikbaar blijft. De wijziging moet tevens herkenbaar zijn in de versiegeschiedenis van het rapport.

### Artikel 25.3
Naast herstel van het betreffende rapport wordt onderzocht waardoor het asbest niet is gerapporteerd en wat de omvang van de tekortkoming is. De omvanganalyse is bedoeld om vast te stellen of de oorzaak zich mogelijk ook bij andere onderdelen van de inventarisatie of bij andere projecten heeft voorgedaan. Indien nodig worden corrigerende maatregelen getroffen om herhaling te voorkomen.

### Artikel 25.4
De oorzaak- en omvanganalyse, de getroffen maatregelen en de beoordeling van de doeltreffendheid daarvan worden in het kwaliteitssysteem vastgelegd. Hierdoor kan de certificaathouder aantonen dat niet alleen het betreffende rapport is hersteld, maar ook dat mogelijke achterliggende oorzaken zijn onderzocht en beheerst.

CONCEPT

# Hoofdstuk 4 Protocol Asbestverwijdering Basis

## Toepassingsbereik

Dit protocol is van toepassing op asbestverwijdering waarvoor op grond van de arbeidsomstandighedenwetgeving een vergunning Asbestverwijdering Basis is vereist. De vergunningcategorie bepaalt daarmee of een certificaathouder de werkzaamheden volgens dit protocol mag uitvoeren.

De eisen in dit hoofdstuk gelden in aanvulling op de algemene eisen uit de hoofdstukken 1 en 2. Wanneer bij de werkzaamheden containment wordt toegepast, gelden tevens de daarvoor opgenomen eisen uit hoofdstuk 5. Hiermee wordt voorkomen dat de algemene organisatorische en uitvoeringsvereisten in ieder protocol opnieuw moeten worden opgenomen.

---

Artikel 26 - Aanvullende organisatie-eisen

**Artikel 26.1**
Voor iedere asbestverwijdering moet duidelijk zijn wie verantwoordelijk is voor de voorbereiding, aansturing en uitvoering van de werkzaamheden. De uitvoeringsverantwoordelijke vervult daarmee een centrale rol in de beheersing van het project. Ook wanneer de certificaathouder deze werkzaamheden zelf verricht, moet duidelijk zijn dat hij in dat project als uitvoeringsverantwoordelijke optreedt.

**Artikel 26.2**
Kennis, ervaring en vakbekwaamheid moeten niet alleen bij de aanvang van de werkzaamheden aanwezig zijn, maar ook aantoonbaar worden onderhouden. Daarom wordt van iedere uitvoeringsverantwoordelijke verlangd dat deze jaarlijks voldoende praktijkervaring opdoet.

De bepaling schrijft geen vast minimumaantal asbestverwijderingen of blootstellingsuren voor. De benodigde praktijkervaring kan verschillen naar gelang de aard en diversiteit van de werkzaamheden. De certificaathouder moet kunnen onderbouwen dat de gerealiseerde asbestverwijderingen en/of blootstellingsuren voldoende zijn om de vereiste kennis, ervaring en vakbekwaamheid te behouden.

**Artikel 26.3**
De scheiding tussen asbestinventarisatie en asbestverwijdering waarborgt dat beide werkzaamheden vanuit een zelfstandige verantwoordelijkheid worden uitgevoerd. Een certificaathouder kan daarom niet gelijktijdig voor beide activiteiten gecertificeerd zijn.

**Artikel 26.4**
Het totale aantal blootstellingsuren wordt per certificatiejaar vastgesteld, omdat dit aantal mede bepalend is voor het aantal projectaudits dat de CBI op grond van artikel 28 uitvoert.

**Artikel 26.5**
Voor de berekening wordt aangesloten bij de gegevens die de certificaathouder op grond van het Arbeidsomstandighedenbesluit al in het blootstellingsregister moet vastleggen. Hiermee

wordt voorkomen dat voor het certificatieschema een afzonderlijke urenregistratie moet worden bijgehouden.

Bij de berekening worden alle door de certificaathouder uitgevoerde asbestverwijderingen betrokken. Dit geldt ook voor de werkzaamheden waarvoor op grond van artikel 27 geen voorafgaande registratie in het door de schemabeheerder aangewezen registratiesysteem is vereist.

### Artikel 26.6

De berekening moet op ieder moment inzicht geven in het aantal blootstellingsuren en moet kunnen worden herleid tot de werkzaamheden waarop deze uren betrekking hebben. Hierdoor kan de CBI de berekening controleren en gebruiken bij het bepalen van het aantal projectaudits.

---

## Artikel 27 - Aanvullende bepalingen over projectregistratie

### Artikel 27.1

Bij onderhoud, reparatie, beheer of het verhelpen van storingen kan vooraf niet altijd worden voorzien of, waar en wanneer asbest moet worden verwijderd. Voor deze werkzaamheden is voorafgaande registratie in het door de schemabeheerder aangewezen registratiesysteem daarom niet altijd uitvoerbaar.

De uitzondering geldt uitsluitend wanneer aan alle in dit lid genoemde voorwaarden wordt voldaan. De asbestverwijdering mag geen afzonderlijk geplande werkzaamheid zijn en moet worden uitgevoerd volgens een erkende werkmethode of overeenkomstig de afspraken die op grond van artikel 9.30, vierde lid, van het Arbeidsomstandighedenbesluit daarvoor in de plaats mogen worden gebruikt.

Hierbij gaat het om door de Minister getoetste, bedrijfsoverstijgende afspraken die betrekking hebben op de betreffende werkzaamheden en de daarvoor relevante maatregelen of voorzieningen. Een arbocatalogus kan dergelijke afspraken bevatten. Een andere werkmethode of een eigen verklaring van het bedrijf is op zichzelf niet voldoende voor toepassing van deze registratieregeling.

De mogelijkheid om deze afspraken te gebruiken geldt binnen de voorwaarden en geldigheidsduur van het wettelijke overgangsrecht. Het certificatieschema stelt hiervoor geen afzonderlijke overgangstermijn vast. Voor vooraf bekende asbestverwijderingen blijft de reguliere registratieverplichting gelden.

### Artikel 27.2

Ook wanneer voorafgaande registratie niet mogelijk is, moet iedere uitgevoerde asbestverwijdering achteraf herleidbaar zijn. Daarbij kan worden aangesloten bij gegevens die al in de reguliere bedrijfsadministratie, het kwaliteitssysteem of een ander binnen de organisatie geborgd systeem worden vastgelegd. Hiermee wordt voorkomen dat voor deze werkzaamheden een afzonderlijke registratie moet worden ingericht.

Uit de vastgelegde gegevens moet de CBI per asbestverwijdering kunnen nagaan bij welke opdracht of werkorder deze hoort, wanneer en waar het asbest is verwijderd, welke

asbesthoudende toepassing is verwijderd en welke erkende werkmethode of afspraken als bedoeld in artikel 27.1, onderdeel b, daarbij zijn toegepast.

### Artikel 27.3
De gegevens moeten op verzoek beschikbaar zijn voor de CBI. Zij gebruikt deze gegevens onder meer om het totale aantal in een certificatiejaar uitgevoerde asbestverwijderingen vast te stellen. Dit aantal kan op grond van artikel 28 mede bepalend zijn voor het aantal projectaudits.

### Artikel 27.4
De uitzondering op de voorafgaande registratie staat los van de verplichting om het totale aantal blootstellingsuren vast te stellen. Ook de blootstellingsuren van de in dit artikel bedoelde werkzaamheden worden daarom meegenomen in de berekening op grond van artikel 26.4 tot en met 26.6.

---

## Artikel 28 - Projectaudits

### Artikel 28.1
Projectaudits zijn bedoeld om te beoordelen of de certificaathouder de eisen van het certificatieschema ook bij de uitvoering van concrete asbestverwijderingen naleeft. Daarom worden bij iedere certificaathouder jaarlijks ten minste twee projectaudits uitgevoerd, ongeacht de omvang van de werkzaamheden.

Het aantal projectaudits neemt toe naarmate de certificaathouder meer blootstellingsuren realiseert. Hiermee wordt de omvang van de beoordeling afgestemd op de omvang van de uitgevoerde asbestverwijderingen. Voor iedere begonnen eenheid van 150 blootstellingsuren boven de eerste 150 uren wordt één aanvullende projectaudit uitgevoerd.

Het maximum van tien projectaudits voorkomt dat de beoordelingslast uitsluitend als gevolg van het aantal blootstellingsuren onbeperkt oploopt.

Voor het bepalen van de auditomvang wordt uitgegaan van de gegevens over het voorafgaande certificatiejaar. Hierdoor sluit de gehanteerde referentieperiode aan bij de jaarlijkse certificatiecyclus.

### Artikel 28.2
Bij werkzaamheden als bedoeld in artikel 27 kan het aantal blootstellingsuren beperkt zijn, terwijl wel een groot aantal afzonderlijke asbestverwijderingen wordt uitgevoerd. Daarom wordt voor certificaathouders die deze werkzaamheden uitvoeren ook het aantal asbestverwijderingen betrokken bij het bepalen van het aantal projectaudits.

Wanneer meer dan 1.500 van deze asbestverwijderingen zijn uitgevoerd, wordt voor iedere volgende begonnen eenheid van 1.500 asbestverwijderingen één aanvullende projectaudit uitgevoerd. Ook voor deze berekening geldt een maximum van tien projectaudits per certificatiejaar.

CONCEPT

Artikel 28.3
Wanneer zowel het aantal blootstellingsuren als het aantal asbestverwijderingen wordt gebruikt om het aantal projectaudits te berekenen, geldt de uitkomst die tot het hoogste aantal projectaudits leidt. De uitkomsten worden niet bij elkaar opgeteld, omdat beide berekeningen betrekking hebben op dezelfde uitgevoerde werkzaamheden. Zo wordt dubbele telling voorkomen, terwijl de beoordelingsomvang wel aansluit bij de meest bepalende indicator.

Artikel 28.4
Het maximum van tien projectaudits geldt alleen voor de projectaudits waarvan het aantal wordt bepaald aan de hand van de omvang van de werkzaamheden. Wanneer het risicoprofiel, eerdere bevindingen of andere bepalingen van het certificatieschema aanleiding geven tot aanvullende projectaudits, kunnen deze boven dit maximum worden uitgevoerd. Het maximum beperkt daarmee niet de mogelijkheid om het toezicht te intensiveren wanneer daarvoor een inhoudelijke aanleiding bestaat.

Artikel 28.5
Wanneer geen gegevens over een volledig voorafgaand certificatiejaar beschikbaar zijn, bijvoorbeeld bij een startende certificaathouder, kan het aantal projectaudits nog niet op definitieve jaargegevens worden gebaseerd. In dat geval wordt gebruikgemaakt van een onderbouwde raming.

De CBI beoordeelt of de raming aansluit bij de gegevens die over de beschikbare periode zijn geregistreerd. Wanneer de feitelijke omvang van de werkzaamheden daartoe aanleiding geeft, wordt het aantal projectaudits bijgesteld. Hiermee blijft de omvang van de beoordeling ook in deze situaties aansluiten bij de daadwerkelijk uitgevoerde werkzaamheden.

Artikel 28.6
Van de projectaudits bij projecten die vooraf in het aangewezen registratiesysteem zijn geregistreerd, wordt ten minste de helft onaangekondigd uitgevoerd. Hiermee wordt beoogd een representatief beeld te verkrijgen van de wijze waarop de certificaathouder de asbestverwijderingen in de dagelijkse praktijk uitvoert.

De bepaling heeft geen betrekking op asbestverwijderingen als bedoeld in artikel 27 die niet vooraf in het aangewezen registratiesysteem hoeven te worden geregistreerd.

---

## Artikel 29 - Aanvullende eisen aan het projectdossier

Het projectdossier vormt de samenhangende vastlegging van de voorbereiding, uitvoering en afronding van een asbestverwijdering. Aan de hand van het dossier moet kunnen worden gereconstrueerd op welke asbestidentificatie of asbestinventarisatie de asbestverwijdering is gebaseerd, welke werkwijze is gekozen, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en op welke wijze het project is afgerond.

De met SMART-ns uitgevoerde risicobeoordeling, de toegepaste erkende werkmethode of de uitgevoerde projectmetingen onderbouwen de gekozen wijze van uitvoering. Eventuele wijzigingen van het werkplan, incidenten en afwijkingen worden eveneens vastgelegd, zodat

herleidbaar blijft hoe tijdens de uitvoering met veranderde of onverwachte omstandigheden is omgegaan.

De resultaten van de eindbeoordeling en de bewijsstukken van de afvoer van asbesthoudende afvalstoffen maken inzichtelijk dat de asbestverwijdering op beheerste wijze is afgerond. Het projectdossier biedt daarmee zowel de certificaathouder als de CBI een volledige en controleerbare verantwoording van het project.

---

## Artikel 30 - Asbestidentificatie, asbestinventarisatie en risicobeoordeling

### Artikel 30.1
Voorafgaand aan de asbestverwijdering beoordeelt de certificaathouder of de beschikbare informatie voldoende aansluit bij de feitelijke situatie en de voorgenomen uitvoering. Daarbij worden de kenmerken en toestand van het asbesthoudende materiaal in samenhang bezien met de projectlocatie en de aard en omvang van de asbestverwijdering.

Deze beoordeling vormt de basis voor de keuze tussen toepassing van een erkende werkmethode en uitvoering van een projectspecifieke risicobeoordeling met SMART-ns.

### Artikel 30.2
Een erkende werkmethode kan alleen worden toegepast wanneer de voorgenomen asbestverwijdering binnen de toepassingsvoorwaarden van die methode valt. De beschikbaarheid van een erkende werkmethode betekent daarom niet automatisch dat deze in ieder project kan worden gebruikt. De certificaathouder beoordeelt vooraf of de kenmerken van het materiaal, de locatie en de uitvoering overeenkomen met de voorwaarden waaronder de werkmethode is erkend.

### Artikel 30.3
Indien geen erkende werkmethode wordt toegepast, wordt met SMART-ns een projectspecifieke risicobeoordeling uitgevoerd. De certificaathouder voert daarvoor de gegevens in die relevant zijn voor de voorgenomen asbestverwijdering. Daarbij is het doel dat blootstelling van werkenden wordt vermeden of tot een minimum wordt beperkt. De certificaathouder streeft er dan ook naar om zo min mogelijk werkenden in te zetten en de bronmaatregelen die tot de laagste blootstelling leiden te selecteren. De uitkomst van deze beoordeling vormt het uitgangspunt voor de verdere voorbereiding en uitvoering.

Ook bij toepassing van SMART-ns kan blijken dat voor de voorgenomen asbestverwijdering een erkende werkmethode beschikbaar is. Wanneer de asbestverwijdering aan de toepassingsvoorwaarden daarvan voldoet, mag de certificaathouder ervoor kiezen deze werkmethode toe te passen. Hiermee wordt voorkomen dat een afzonderlijke projectspecifieke aanpak wordt uitgewerkt wanneer reeds een passende en erkende werkmethode beschikbaar is.

### Artikel 30.4
De uitgangspunten van artikel 30.3 zijn gericht op het beperken van de blootstelling. Er kunnen echter omstandigheden zijn waarin toepassing daarvan redelijkerwijs niet mogelijk is of een gevaarlijke situatie zou kunnen ontstaan. Artikel 30.4 biedt ruimte om daarmee rekening te houden.

De certificaathouder motiveert de afwijking in het werkplan overeenkomstig artikel 31.2, onderdeel d. Daarbij maakt hij inzichtelijk waarom van het betreffende uitgangspunt wordt afgeweken en hoe een veilige uitvoering wordt geborgd. Deze afwijkingsmogelijkheid laat de toepasselijke wettelijke verplichtingen onverlet.

---

## Artikel 31 - Werkplan

### Artikel 31.1
Het werkplan vertaalt de uitkomsten van de beoordeling op grond van artikel 30 naar een concrete aanpak voor de asbestverwijdering. Het wordt voorafgaand aan de uitvoering opgesteld en is toegespitst op de kenmerken van het betreffende project.

Wanneer de asbestverwijdering op basis van een beoordeling met SMART-ns wordt uitgevoerd, worden de uitkomsten daarvan in het werkplan verwerkt. Als een erkende werkmethode wordt toegepast, maakt ook deze deel uit van het werkplan. Zo is voor alle betrokkenen duidelijk welke uitgangspunten en werkwijze voor het project gelden.

### Artikel 31.2
De inhoud van het werkplan wordt afgestemd op de aard, omvang en omstandigheden van de asbestverwijdering.
Het werkplan beschrijft niet alleen de gekozen uitvoeringswijze en beheersmaatregelen, maar maakt ook duidelijk wie tijdens de uitvoering waarvoor verantwoordelijk is. Ook worden de benodigde arbeidsmiddelen en de persoonlijke beschermingsmiddelen die noodzakelijk zijn voor veilig en gezond werken met asbest opgenomen.
Wanneer wordt afgeweken van de uitgangspunten van artikel 30.3, bevat het werkplan de motivering daarvan overeenkomstig artikel 30.4.
Daarnaast wordt vooraf vastgelegd hoe wordt gehandeld bij afwijkende situaties en incidenten en op welke wijze de asbestverwijdering wordt afgerond en vrijgegeven. Het werkplan biedt daarmee een samenhangend en voor de uitvoering bruikbaar kader voor het gehele project.

---

## Artikel 32 - Controle voor aanvang van de asbestverwijdering

De controle voor aanvang van de asbestverwijdering is bedoeld om vast te stellen dat de voorbereiding aansluit bij de feitelijke situatie op de projectlocatie. Het werkplan moet voor de werkenden beschikbaar zijn en moet voldoende houvast bieden voor de uitvoering. Wanneer de omstandigheden afwijken van hetgeen bij de voorbereiding is aangenomen, wordt het werkplan aangepast.

Daarnaast wordt gecontroleerd of de werkenden beschikken over passende arbeidsmiddelen en de noodzakelijke persoonlijke beschermingsmiddelen. Ook moet zijn geborgd dat zij voldoen aan de toepasselijke vakbekwaamheidseisen. Hiermee wordt voorkomen dat met de asbestverwijdering wordt begonnen terwijl het werkplan, de beschikbare middelen of de vakbekwaamheid niet aansluiten bij de uit te voeren werkzaamheden.

## Artikel 33 - Instructies

**Artikel 33.1**
Voor aanvang van de asbestverwijdering moeten de werkenden weten welke risico's aan de uitvoering zijn verbonden, welke procedures en maatregelen gelden en hoe de verantwoordelijkheden en taken zijn verdeeld. De instructie verbindt daarmee de algemene procedures uit het kwaliteitssysteem aan het projectspecifieke werkplan en de feitelijke uitvoering op de projectlocatie.

De certificaathouder moet kunnen aantonen dat de instructie is gegeven. Hiermee wordt geborgd dat de werkenden niet alleen over de relevante informatie beschikken, maar deze voorafgaand aan de uitvoering ook daadwerkelijk hebben ontvangen.

**Artikel 33.2**
Ook andere personen die op de projectlocatie aanwezig zijn, moeten weten dat zij het werkgebied niet mogen betreden. De wijze waarop zij hierover worden geïnformeerd, wordt afgestemd op de situatie. Het plaatsen van waarschuwingsborden is daarvan een voorbeeld; ook andere passende manieren van informeren kunnen worden toegepast. Hiermee wordt voorkomen dat onbevoegde personen het werkgebied betreden en aan asbestvezels kunnen worden blootgesteld.

## Artikel 34 - Inrichting van het werkgebied

**Artikel 34.1**
De afbakening maakt voor iedereen op de projectlocatie duidelijk waar de asbestverwijdering plaatsvindt en dat het werkgebied niet zonder toestemming mag worden betreden. De wijze van afbakening wordt afgestemd op de feitelijke situatie. Naast linten en waarschuwingsborden kunnen andere voorzieningen worden gebruikt, mits het werkgebied daarmee duidelijk herkenbaar is en de asbestaanduiding zichtbaar is aangebracht.

**Artikel 34.2**
Het verwijderen of afschermen van niet-verontreinigde inventaris is bedoeld om te voorkomen dat deze tijdens de asbestverwijdering met asbestvezels wordt verontreinigd. Verwijdering uit het werkgebied heeft daarbij de voorkeur. Wanneer dat redelijkerwijs niet mogelijk is, wordt de inventaris zodanig afgeschermd dat zij gedurende de uitvoering beschermd blijft tegen verontreiniging.

## Artikel 35 - Het verwijderen van asbest

**Artikel 35.1**
Het werkplan en de toepasselijke procedures uit het kwaliteitssysteem vormen het kader voor de uitvoering van de asbestverwijdering. Hiermee wordt geborgd dat de projectspecifieke werkwijze aansluit bij de binnen de organisatie vastgelegde procedures en beheersmaatregelen.

**Artikel 35.2**
Wanneer bij een asbestverwijdering in een binnenruimte een overschrijding van de grenswaarde wordt verwacht, worden de werkzaamheden uitgevoerd in een containment, tenzij op grond van

een toepasselijke erkende werkmethode geen containment noodzakelijk is. Wanneer containment wordt toegepast, gelden de aanvullende eisen uit hoofdstuk 5.

### Artikel 35.3
Arbeidsmiddelen en materialen die in het werkgebied aanwezig zijn geweest, kunnen met asbestverdacht materiaal zijn verontreinigd. Voordat zij het werkgebied verlaten, worden zij daarom gereinigd. Wanneer zij niet afdoende kunnen worden gereinigd, worden zij als asbesthoudend afval behandeld. Hiermee wordt voorkomen dat asbestverdacht materiaal buiten het werkgebied wordt verspreid.

### Artikel 35.4
Wanneer de feitelijke situatie niet aansluit bij het werkplan of uitvoering overeenkomstig het werkplan niet mogelijk blijkt, kan niet zonder nadere beoordeling worden doorgewerkt. De asbestverwijdering wordt gestaakt voor zover de afwijkende situatie daarop van invloed kan zijn. De omvang van de staking wordt afgestemd op de aard, omvang en mogelijke gevolgen van de afwijkende situatie. Het werkgebied wordt veiliggesteld en indien nodig worden aanvullende beheersmaatregelen getroffen om blootstelling aan en verspreiding van asbestvezels te voorkomen of te beperken.

Vervolgens beoordeelt de certificaathouder opnieuw of en op welke wijze de asbestverwijdering veilig en overeenkomstig het toepasselijke protocol kan worden uitgevoerd. Daarbij wordt tevens beoordeeld of de asbestverwijdering nog binnen het toepassingsbereik van het certificaat van de certificaathouder valt.

De asbestverwijdering wordt pas hervat nadat de noodzakelijke beoordelingen en aanpassingen zijn uitgevoerd. Daarbij wordt vastgesteld dat de asbestverwijdering veilig kan worden voortgezet en binnen het toepassingsbereik van het certificaat van de certificaathouder valt.

---

## Artikel 36 - Aantreffen van niet-gerapporteerd asbestverdacht materiaal

### Artikel 36.1
Het aantreffen van niet-gerapporteerd asbestverdacht materiaal is een afwijkende situatie waarop artikel 35.4 van toepassing is. De asbestverwijdering wordt daarom gestaakt voor zover de vondst daarop van invloed kan zijn en het werkgebied wordt zo nodig veiliggesteld.
In aanvulling daarop wordt de vondst, met inbegrip van de getroffen maatregelen, vastgelegd in het projectdossier. De opdrachtgever wordt geïnformeerd over het aangetroffen materiaal en de mogelijke gevolgen daarvan voor de uitvoering van de werkzaamheden. Het bevoegd gezag wordt geïnformeerd voor zover de toepasselijke wet- en regelgeving dat vereist.

### Artikel 36.2
Voordat de asbestverwijdering kan worden hervat, moet het aangetroffen materiaal worden geïdentificeerd of, wanneer een asbestinventarisatie is vereist, worden geïnventariseerd. Op basis van de uitkomsten wordt opnieuw vastgesteld welke vergunningcategorie op de asbestverwijdering van toepassing is en of deze binnen het toepassingsbereik van het protocol en het certificaat van de certificaathouder valt.

Wanneer de certificaathouder de asbestverwijdering mag voortzetten, worden de risicobeoordeling, de beheersmaatregelen en het werkplan waar nodig aangepast aan de nieuwe situatie. Hervatting is pas mogelijk nadat deze aanpassingen zijn uitgevoerd.
Indien de asbestverwijdering van het aangetroffen materiaal buiten het toepassingsbereik van het certificaat valt, mag de certificaathouder dit materiaal niet verwijderen.

---

## Artikel 37 - Verpakken, tijdelijke opslag en vervoer van asbesthoudende afvalstoffen

### Artikel 37.1
De verpakking moet voorkomen dat tijdens verdere uitvoering, tijdelijke opslag of verplaatsing asbeststof vrijkomt. De geschiktheid van de verpakking en de sluiting worden beoordeeld in samenhang met de eisen van artikel 37.2. De verpakking vindt plaats zodra dit binnen een veilige en beheerste uitvoering mogelijk is.

### Artikel 37.2
De verpakking moet geschikt zijn voor het type afval en bestand zijn tegen de omstandigheden waaronder zij wordt verplaatst en opgeslagen. Een deugdelijke sluiting voorkomt emissie van asbeststof. Het etiket maakt voor iedereen die met de verpakking in aanraking kan komen duidelijk dat deze asbest bevat en dat daarmee zorgvuldig moet worden omgegaan.

### Artikel 37.3
Voor producten waarin het asbesthoudende materiaal volledig is opgesloten en waarbij direct contact met het asbest niet mogelijk is, is verpakking niet in alle gevallen noodzakelijk. De uitzondering geldt alleen wanneer ook tijdens verplaatsing op de projectlocatie en tijdelijke opslag geen emissie kan optreden. Wanneer beschadiging of een andere omstandigheid tot emissie kan leiden, moet het product alsnog passend worden verpakt.

### Artikel 37.4
Tijdelijke opslag op de projectlocatie moet zo zijn ingericht dat onbevoegde personen geen toegang hebben tot de asbesthoudende afvalstoffen. Hiermee wordt voorkomen dat verpakkingen worden verplaatst of beschadigd en dat personen onbedoeld aan asbestvezels worden blootgesteld.

### Artikel 37.5
Indien asbesthoudende afvalstoffen voorafgaand aan de afvoer naar de eindbestemming tijdelijk worden opgeslagen bij een vestiging van de certificaathouder dient hij ervoor zorg te dragen dat tijdens deze tussenopslag de verpakkingen deugdelijk gesloten blijven en dat de toegang door onbevoegde personen wordt voorkomen.

Het certificatieschema stelt eisen aan de omgang met asbesthoudende afvalstoffen op de projectlocatie en tijdens eventuele tussenopslag bij een vestiging van de certificaathouder. Het vervoer over de openbare weg naar een tussenopslag of eindverwerker valt buiten het toepassingsbereik van dit certificatieschema.

Artikel 38 - Reiniging en eindbeoordeling

**Artikel 38.1**
Na afronding van de asbestverwijdering wordt het werkgebied gereinigd voordat de eindbeoordeling plaatsvindt. De eindbeoordeling is bedoeld om vast te stellen of het werkgebied na de asbestverwijdering voldoende schoon is en veilig kan worden vrijgegeven.

**Artikel 38.2**
De eindbeoordeling wordt uitgevoerd overeenkomstig de eisen die voor de betreffende asbestverwijdering gelden. Wanneer daarvoor een inspectie-instelling moet worden ingeschakeld, moet deze voor de betreffende verrichting door de Raad voor Accreditatie zijn geaccrediteerd. Hiermee wordt de deskundige en onafhankelijke uitvoering van de eindbeoordeling geborgd.

**Artikel 38.3**
Wanneer de asbestverwijdering volgens een erkende werkmethode is uitgevoerd, mag de certificaathouder de visuele inspectie die deel uitmaakt van de eindbeoordeling zelf uitvoeren.

**Artikel 38.4**
De veiligheidsvoorzieningen en arbeidsmiddelen die voor een veilige uitvoering van de eindbeoordeling nodig zijn, blijven in stand totdat de eindbeoordeling positief is afgerond. Hiermee wordt voorkomen dat voorzieningen te vroeg worden verwijderd en het werkgebied niet meer veilig kan worden betreden of beoordeeld.

**Artikel 38.5**
Wanneer bij *de* eindbeoordeling wordt vastgesteld dat het werkgebied nog niet voldoende schoon is, kan het werkgebied niet worden vrijgegeven. Het werkgebied wordt dan opnieuw gereinigd en waar nodig worden aanvullende maatregelen getroffen. Vervolgens wordt een nieuwe eindbeoordeling uitgevoerd.

**Artikel 38.6**
De resultaten van de eindbeoordeling worden in het projectdossier opgenomen. Wanneer de certificaathouder de visuele inspectie zelf heeft uitgevoerd, worden de resultaten daarvan op een herleidbare wijze geregistreerd. Ook aanvullende maatregelen die naar aanleiding van de eindbeoordeling zijn getroffen, worden vastgelegd. Zo blijft inzichtelijk op welke gronden het werkgebied uiteindelijk positief is beoordeeld.

**Artikel 38.7**
Het rapport van de eindbeoordeling of de registratie van de door de certificaathouder uitgevoerde visuele inspectie wordt beschikbaar gesteld aan de opdrachtgever of aan de organisatie onder wier verantwoordelijkheid de asbestverwijdering is uitgevoerd. Daarmee beschikt de verantwoordelijke partij over de informatie waaruit blijkt dat de eindbeoordeling heeft plaatsgevonden en met welk resultaat.

CONCEPT

# Hoofdstuk 5 Aanvullende eisen voor werkzaamheden met containment

## Toepassingsbereik

Dit hoofdstuk bevat de aanvullende eisen voor asbestverwijderingen waarbij containment wordt toegepast. Of containment bij een concrete asbestverwijdering moet worden toegepast, volgt uit artikel 35.2. De eisen van dit hoofdstuk gelden ook wanneer containment wordt toegepast zonder dat artikel 35.2 daartoe verplicht.

Containment vormt een aanvullende voorziening om de verspreiding van asbestvezels vanuit het werkgebied naar de omgeving te voorkomen. De eisen in dit hoofdstuk hebben daarom betrekking op de volledige gebruikscyclus van het containment: van de voorbereiding en inrichting tot de beheersing tijdens de uitvoering en de veilige beëindiging daarvan.

---

### Artikel 39 - Aanvullende beheersmaatregelen bij toepassing van containment

De omvang en inrichting van het containment worden afgestemd op de specifieke kenmerken van de asbestverwijdering. Een standaardopstelling is niet in alle situaties passend. De aard van de asbestverwijdering, de eigenschappen en toestand van het asbesthoudende materiaal en de omvang van het werkgebied bepalen gezamenlijk aan welke eisen het containment in het betreffende project moet voldoen.

Door deze factoren in samenhang te beoordelen, wordt geborgd dat het containment voldoende ruimte en bescherming biedt voor een veilige uitvoering en de verspreiding van asbestvezels naar de omgeving doeltreffend voorkomt.

---

### Artikel 40 - Inrichting en voorzieningen van het containment

**Artikel 40.1**
Het containment vormt de fysieke scheiding tussen het werkgebied en de omgeving. De inrichting moet daarom zodanig zijn dat asbestvezels die tijdens de asbestverwijdering vrijkomen, zich niet buiten het containment kunnen verspreiden. Deze doelstelling is bepalend voor de keuze en uitvoering van alle voorzieningen die in en aan het containment worden aangebracht.

**Artikel 40.2**
Dit lid bevat de functionele eisen waaraan het containment moet voldoen. De constructie moet voldoende luchtdicht en bestand zijn tegen de asbestverwijdering, zodat de afscheiding gedurende de gehele uitvoering intact en doeltreffend blijft.

De scheiding tussen schoon- en vuilgebied en de voorzieningen voor gecontroleerde betreding, verlating en decontaminatie zijn bedoeld om te voorkomen dat asbestvezels via personen, arbeidsmiddelen of materialen buiten het containment worden gebracht. Welke voorzieningen voor decontaminatie nodig zijn, volgt uit de erkende werkmethode of de toepasselijke risicobeoordeling.

De inrichting moet daarnaast een gecontroleerde luchtstroming, een doeltreffende reiniging en een volledige eindbeoordeling mogelijk maken. Voldoende zicht van buitenaf ondersteunt het toezicht op de uitvoering en maakt het mogelijk om onveilige of afwijkende situaties tijdig waar te nemen.

### Artikel 40.3
De voorzieningen voor decontaminatie en voor het betreden en verlaten van het containment worden projectspecifiek ingericht. De aard van de asbestverwijdering, de omvang van het containment en het risico op vezelverspreiding bepalen gezamenlijk welke voorzieningen nodig zijn en hoe deze moeten worden uitgevoerd.

Hiermee wordt geborgd dat de voorzieningen in verhouding staan tot de feitelijke situatie en voldoende bescherming bieden tegen verspreiding van asbestvezels.

---

## Artikel 41 - Beheersing en controle van het containment

### Artikel 41.1
De onderdruk en mechanische ventilatie zorgen er, in samenhang met de inrichting van het containment, voor dat lucht bij openingen naar binnen stroomt en verspreiding van asbestvezels naar de omgeving wordt voorkomen. De mechanische ventilatie zorgt daarnaast voor luchtverversing binnen het containment. De voorzieningen blijven operationeel zolang sprake is van potentieel gevaar voor blootstelling aan of verspreiding van asbestvezels, ook tijdens werkonderbrekingen waarin dat gevaar aanwezig blijft.

Met stabiel wordt bedoeld dat de onderdruk tijdens de werkzaamheden beheerst in stand blijft. Het drukverschil hoeft niet voortdurend dezelfde waarde te hebben. Schommelingen, bijvoorbeeld door normaal sluisgebruik of veranderende omstandigheden, zijn aanvaardbaar zolang de beoogde werking van het containment behouden blijft. Terugkerende of aanhoudende afwijkingen vragen om beoordeling en zo nodig aanpassing van de voorzieningen of werkwijze.

Met doeltreffend wordt bedoeld dat de voorzieningen in de feitelijke opstelling de beoogde luchtstroming en luchtverversing tot stand brengen en verspreiding van asbestvezels vanuit het containment naar de omgeving voorkomen. Alleen de aanwezigheid van een gemeten drukverschil toont de werking van het geheel niet aan.
De controle voorafgaand aan de werkzaamheden omvat de luchtstromingsrichting bij relevante openingen, de werking bij normaal sluisgebruik en het functioneren van de mechanische ventilatie. De gecontroleerde opstelling en het daarbij gemeten drukverschil vormen de referentie voor de bewaking tijdens de uitvoering. Deze referentie is geen zelfstandig bewijs van doeltreffendheid; zij moet worden bezien in samenhang met de uitgevoerde controles.

### Artikel 41.2
Tijdens de werkzaamheden wordt gecontroleerd of de eerder vastgestelde werking behouden blijft. Daarbij wordt gelet op de onderdrukmetingen, het functioneren van de ventilatievoorzieningen en veranderingen aan het containment of het gebruik daarvan. Wanneer wijzigingen de werking kunnen beïnvloeden, wordt deze opnieuw gecontroleerd.

CONCEPT

Artikel 41.3
De registratie omvat de gecontroleerde opstelling, de wijze waarop de werking is gecontroleerd, de controleresultaten en de gemeten drukverschillen. Ook geconstateerde afwijkingen en de daarop genomen maatregelen worden vastgelegd.
De onderdrukmeting is geen meting van de ventilatie. De werking van de mechanische ventilatie wordt beoordeeld aan de hand van de daarvoor uitgevoerde controles.

De CBI beoordeelt de samenhang tussen de feitelijke opstelling, de uitgevoerde controles, de onderdrukregistraties en de opvolging van afwijkingen.
Alleen een drukwaarde of de opgegeven capaciteit van apparatuur vormt geen voldoende onderbouwing van de werking.
De CBI's harmoniseren onder regie van Ascert welke controlewijzen en registraties zij voor deze beoordeling aanvaarden. Daarbij worden de luchtstromingsrichting, het normale sluisgebruik, de gecontroleerde opstelling en de beoordeling van schommelingen en afwijkingen betrokken. Deze harmonisatie verduidelijkt de toepassing van de schema-eisen en introduceert geen aanvullende technische eisen.

---

## Artikel 42 - Aanvullende eisen verpakken, tijdelijke opslag en vervoer op de projectlocatie

Artikel 42.1
Bij het uitbrengen van asbesthoudend materiaal vormt de overgang van het containment naar de omgeving een mogelijk moment van vezelverspreiding. De certificaathouder kiest daarom een werkwijze en voorzieningen die voorkomen dat asbestvezels buiten het containment terechtkomen.

De wijze van uitbrengen wordt afgestemd op de aard en omvang van het materiaal en op de wijze waarop het is verpakt. Hierdoor kan rekening worden gehouden met verschillen tussen materialen en projecten, zonder afbreuk te doen aan het vereiste beschermingsniveau.

Artikel 42.2
Wanneer een materiaalsluis wordt gebruikt, kan de buitenzijde van de verpakking in het containment of tijdens het uitbrengen verontreinigd zijn geraakt. De verpakking wordt daarom vóór het verlaten van de materiaalsluis behandeld. Hiermee wordt voorkomen dat asbestvezels via de verpakking buiten het containment worden verspreid.

Artikel 42.3
Sommige asbesthoudende materialen kunnen vanwege hun aard of omvang niet vóór de eindbeoordeling uit het containment worden gebracht. In dat geval mogen zij tijdelijk in het containment achterblijven, maar alleen wanneer zij de eindbeoordeling niet belemmeren.

Het materiaal moet zodanig zijn geplaatst dat zowel het containment als het materiaal zelf volledig kunnen worden geïnspecteerd. Hiermee wordt geborgd dat de aanwezigheid van het materiaal niet ten koste gaat van de volledigheid en betrouwbaarheid van de eindbeoordeling.

## Artikel 43 - Aanvullende eisen reiniging, eindbeoordeling en oplevering

Het containment blijft zijn beschermende functie vervullen totdat de asbestverwijdering volledig is afgerond en de vereiste eindbeoordeling heeft plaatsgevonden. Het mag pas worden verwijderd nadat is vastgesteld dat dit veilig kan gebeuren.

Hiermee wordt voorkomen dat de fysieke afscheiding en de bijbehorende beheersmaatregelen worden opgeheven voordat is vastgesteld dat vanuit het containment geen risico op verspreiding van asbestvezels meer bestaat.

CONCEPT

# Hoofdstuk 6 Protocol Asbestverwijdering Uitgebreid

## Toepassingsbereik

Dit protocol is van toepassing op asbestverwijderingen waarvoor op grond van de arbeidsomstandighedenwetgeving een vergunning Asbestverwijdering Uitgebreid is vereist. De vergunningcategorie bepaalt daarmee of de aanvullende eisen uit dit hoofdstuk van toepassing zijn.

De eisen uit dit hoofdstuk gelden in aanvulling op de algemene eisen uit de hoofdstukken 1 en 2 en op de eisen uit de hoofdstukken 4 en 5.
Asbestverwijderingen waarop dit protocol van toepassing is, mogen uitsluitend worden uitgevoerd door een certificaathouder die beschikt over het certificaat Asbestverwijdering Uitgebreid. Hiermee wordt geborgd dat de organisatie aantoonbaar voldoet aan de aanvullende eisen die gelden voor asbestverwijderingen met een zwaarder risicoprofiel.

---

### Artikel 44 - Aanvullende organisatie-eisen

Bij asbestverwijderingen binnen het toepassingsbereik van Uitgebreid wordt naast een uitvoeringsverantwoordelijke een projectverantwoordelijke aangewezen. De projectverantwoordelijke draagt de bredere inhoudelijke verantwoordelijkheid voor de voorbereiding, beoordeling en aansturing van het project en bewaakt gedurende het project de veilige uitvoering en de naleving van de daarvoor geldende eisen.

De uitvoeringsverantwoordelijke draagt op de projectlocatie zorg voor de dagelijkse aansturing en veilige uitvoering. Beide functionarissen stemmen hun werkzaamheden af. Deze taakverdeling sluit aan op de definities en de aanvullende operationele beheersing in artikel 49.

---

### Artikel 45 - Aanvullende eisen aan het kwaliteitssysteem

**Artikel 45.1**
Asbestverwijderingen waarop dit protocol van toepassing is, brengen verhoogde risico's met zich mee. Het kwaliteitssysteem moet daarom waarborgen dat deze asbestverwijderingen gedurende de volledige projectcyclus planmatig worden beheerst. Dit betreft niet alleen de voorbereiding en uitvoering, maar ook de bewaking en evaluatie van de gekozen werkwijze en beheersmaatregelen.

De beheersing moet aantoonbaar zijn. Aan de hand van de in het kwaliteitssysteem vastgelegde werkwijzen en projectregistraties moet kunnen worden vastgesteld op welke wijze de verhoogde risico's zijn beoordeeld en beheerst.

**Artikel 45.2**
De asbestinventarisatie vormt een belangrijk uitgangspunt voor de voorbereiding en risicobeoordeling van de asbestverwijdering. De certificaathouder mag er daarom niet zonder nadere beoordeling van uitgaan dat de beschikbare asbestinventarisatie voor de voorgenomen asbestverwijdering geschikt is.

CONCEPT

Vooraf wordt beoordeeld of de inventarisatie voldoende volledig en bruikbaar is, de informatie bevat die voor de risicobeoordeling nodig is en aansluit bij de feitelijke situatie op de projectlocatie. Hiermee wordt voorkomen dat de voorbereiding en uitvoering worden gebaseerd op onvolledige, onvoldoende bruikbare of niet-actuele informatie.

### Artikel 45.3
De gedocumenteerde procedures zorgen voor een vaste en navolgbare werkwijze bij het opstellen en actualiseren van werkplannen, het uitvoeren van risicobeoordelingen en het omgaan met afwijkingen. Hiermee wordt geborgd dat deze onderdelen niet alleen per project worden beoordeeld, maar ook op een consistente wijze binnen de organisatie worden uitgevoerd en vastgelegd.

### Artikel 45.4
Ervaringen uit asbestverwijderingen met verhoogde risico's worden gebruikt om de beheersing binnen de organisatie verder te verbeteren. Dit geldt ook voor de uitkomsten van incidenten en afwijkingen.

Door deze informatie systematisch te analyseren, kan de certificaathouder vaststellen of achterliggende oorzaken of terugkerende patronen aanwezig zijn en of aanpassing van het kwaliteitssysteem nodig is. De bepaling verbindt daarmee de ervaringen uit afzonderlijke projecten aan de continue verbetering van de organisatie.

---

## Artikel 46 - Aanvullende eisen aan het projectdossier

Vanwege de verhoogde risico's bevat het projectdossier bij Asbestverwijdering Uitgebreid aanvullende informatie naast de gegevens die op grond van artikel 29 worden vastgelegd. Deze informatie moet inzicht geven in de wijze waarop de specifieke risico's van het project zijn beoordeeld en beheerst.

De beoordeling van de asbestinventarisatie maakt inzichtelijk waarom deze geschikt is bevonden als uitgangspunt voor de asbestverwijdering. De registraties van aanvullende beheersmaatregelen, metingen en verificaties onderbouwen op welke wijze tijdens de uitvoering is gecontroleerd of de gekozen aanpak voldoende bescherming bood.

De woorden 'voor zover van toepassing' houden rekening met verschillen tussen projecten. Alleen de registraties die gezien de aard, risico's en uitvoering van de betreffende asbestverwijdering relevant zijn, hoeven in het projectdossier te worden opgenomen. Het dossier moet als geheel wel een navolgbaar beeld geven van de voorbereiding, uitvoering en afronding van de asbestverwijdering.

---

## Artikel 47 - Projectaudits

### Artikel 47.1 en 47.2
Voor certificaathouders Asbestverwijdering Uitgebreid geldt vanwege de aard en het risicoprofiel van de asbestverwijderingen een hoger minimumaantal projectaudits dan voor certificaathouders

CONCEPT

Asbestverwijdering Basis. Daarom worden per certificatiejaar ten minste zes projectaudits uitgevoerd.

Het aantal projectaudits neemt toe naarmate de certificaathouder meer blootstellingsuren realiseert. Voor de berekening wordt aangesloten bij het totale aantal blootstellingsuren dat de certificaathouder overeenkomstig de artikelen 26.4 tot en met 26.6 heeft vastgesteld. Hiermee wordt de omvang van de beoordeling afgestemd op de omvang van de uitgevoerde asbestverwijderingen.

Voor iedere begonnen eenheid van 1.500 blootstellingsuren boven de eerste 1.500 blootstellingsuren wordt één aanvullende projectaudit uitgevoerd. Het maximum van tien projectaudits voorkomt dat de beoordelingslast uitsluitend als gevolg van het aantal blootstellingsuren onbeperkt oploopt.

### Artikel 47.3
Wanneer de certificaathouder ook asbestverwijderingen als bedoeld in artikel 27 uitvoert, kan het aantal blootstellingsuren beperkt zijn terwijl het om een groot aantal afzonderlijke asbestverwijderingen gaat. Daarom wordt voor deze asbestverwijderingen tevens een berekening gemaakt op basis van het aantal uitgevoerde asbestverwijderingen, overeenkomstig artikel 28.2.

### Artikel 47.4
Wanneer het aantal projectaudits zowel op basis van de blootstellingsuren als op basis van het aantal asbestverwijderingen wordt berekend, geldt de uitkomst die tot het hoogste aantal projectaudits leidt. De uitkomsten worden niet bij elkaar opgeteld, omdat beide berekeningen betrekking hebben op de omvang van de door dezelfde certificaathouder uitgevoerde asbestverwijderingen. Hiermee wordt dubbele telling voorkomen.

### Artikel 47.5
Van de projectaudits bij projecten die vooraf in het aangewezen registratiesysteem zijn geregistreerd, wordt ten minste de helft onaangekondigd uitgevoerd. Hiermee wordt beoogd een representatief beeld te verkrijgen van de wijze waarop de certificaathouder de asbestverwijderingen in de dagelijkse praktijk uitvoert.

De bepaling heeft geen betrekking op asbestverwijderingen als bedoeld in artikel 27 die niet vooraf in het aangewezen registratiesysteem hoeven te worden geregistreerd.

### Artikel 47.6
Het maximumaantal projectaudits geldt alleen voor projectaudits waarvan het aantal op basis van de omvang van de asbestverwijderingen wordt bepaald. Wanneer het risicoprofiel, eerdere bevindingen of andere bepalingen van het certificatieschema aanleiding geven tot aanvullende projectaudits, kunnen deze boven het maximum worden uitgevoerd. Het maximum beperkt daarmee niet de mogelijkheid om het toezicht te intensiveren wanneer daarvoor een inhoudelijke aanleiding bestaat.

CONCEPT

## Artikel 48 - Verhoogde risico's en aanvullende beheersmaatregelen

**Artikel 48.1**
Bij Asbestverwijdering Uitgebreid wordt voorafgaand aan de uitvoering vastgesteld welke aanvullende beheersmaatregelen nodig zijn vanwege de verhoogde risico's. Het gaat om maatregelen die in aanvulling op de reguliere werkwijze noodzakelijk zijn om blootstelling aan en verspreiding van asbestvezels doeltreffend te beheersen.

De certificaathouder beoordeelt daarbij welke combinatie van technische, organisatorische en persoonlijke beheersmaatregelen voor de betreffende asbestverwijdering passend is. De uitkomst wordt verwerkt in de voorbereiding en het werkplan.

**Artikel 48.2**
De benodigde aanvullende beheersmaatregelen worden projectspecifiek bepaald. Daarbij worden de kenmerken en toestand van het asbesthoudende materiaal in samenhang bezien met de aard van de asbestverwijdering en de omstandigheden op de projectlocatie.

De toepasselijke risicobeoordeling of erkende werkmethode vormt hiervoor het uitgangspunt. De certificaathouder beoordeelt vervolgens of de feitelijke omstandigheden aanleiding geven tot aanvullende maatregelen.

**Artikel 48.3**
De verantwoordelijkheid van de certificaathouder beperkt zich niet tot het vooraf vaststellen van de aanvullende beheersmaatregelen. Tijdens de uitvoering moet tevens worden bewaakt of de maatregelen daadwerkelijk worden toegepast en doeltreffend blijven.

Wanneer de omstandigheden veranderen of de maatregelen niet langer voldoende blijken te zijn, worden zij aangepast. Hiermee wordt geborgd dat de beheersing gedurende de gehele asbestverwijdering blijft aansluiten bij de feitelijke situatie.

## Artikel 49 - Aanvullende operationele beheersing

**Artikel 49.1**
De projectverantwoordelijke bewaakt of de vastgestelde beheersmaatregelen tijdens de uitvoering worden toegepast en doeltreffend blijven.
De uitvoeringsverantwoordelijke draagt op de projectlocatie zorg voor de dagelijkse aansturing en veilige uitvoering. Beide functionarissen stemmen af over de voortgang, geconstateerde afwijkingen en gewijzigde omstandigheden. De projectverantwoordelijke moet zijn bewaking zodanig organiseren dat hij tijdig kan beoordelen of aanpassing van de werkwijze of beheersmaatregelen noodzakelijk is. Wanneer een veilige uitvoering niet langer aantoonbaar is geborgd, kan hij de werkzaamheden aanpassen of staken. De invulling van deze verantwoordelijkheid wordt afgestemd op de aard, omvang en risico's van de asbestverwijdering. De bevoegdheid om de asbestverwijdering aan te passen of te staken waarborgt dat veiligheidsbelangen niet ondergeschikt worden gemaakt aan de voortgang van het project.

CONCEPT

Artikel 49.2

Een doeltreffende beheersing vereist dat relevante informatie tijdens de asbestverwijdering tijdig bij de juiste personen terechtkomt en dat duidelijk is wie over eventuele aanpassingen beslist. De communicatie, coördinatie en besluitvorming worden daarom zo ingericht dat afwijkingen en gewijzigde omstandigheden tijdig worden herkend.

De asbestverwijdering wordt pas voortgezet nadat de situatie is beoordeeld en passende maatregelen zijn getroffen. Hiermee wordt voorkomen dat bij onduidelijkheid of veranderde omstandigheden wordt doorgewerkt zonder dat opnieuw is vastgesteld dat een veilige uitvoering is geborgd.

CONCEPT

# Overgangsbepaling

De overgangsbepaling regelt de overgang van het voorgaande certificatieschema naar dit certificatieschema. Daarbij wordt enerzijds voorkomen dat bestaande certificaten op de datum van inwerkingtreding direct hun geldigheid verliezen en anderzijds geborgd dat alle certificaathouders binnen een afgebakende termijn volgens het nieuwe certificatieschema worden beoordeeld.

---

## Artikel 50 - Overgangsrecht voor certificaathouders

### Artikel 50.1
Certificaten die op de datum van inwerkingtreding geldig zijn, blijven gedurende de overgangsperiode geldig. De overgangstermijn bedraagt maximaal twaalf maanden. Binnen deze termijn moet de certificaathouder overeenkomstig het nieuwe certificatieschema zijn beoordeeld.

Deze bepaling verlengt de oorspronkelijke geldigheidsduur van een certificaat niet. Het certificaat blijft geldig tot het einde van de bestaande looptijd, maar in geen geval langer dan twaalf maanden na de inwerkingtreding van het nieuwe certificatieschema.

### Artikel 50.2
Artikel 9.31 van het Arbeidsomstandighedenbesluit bepaalt voor welke projecten gedurende de wettelijke overgangsperiode nog de eisen van het voorgaande certificatieschema gelden. Projectaudits bij deze projecten worden daarom inhoudelijk volgens het voorgaande certificatieschema uitgevoerd.

Wanneer tijdens een dergelijke projectaudit een afwijking wordt vastgesteld, wordt voor de behandeling en opvolging daarvan wel de systematiek uit de artikelen 9, 10 en 11 van dit certificatieschema toegepast. Hiermee wordt voorkomen dat gedurende de overgangsperiode twee verschillende procedures voor de behandeling van afwijkingen naast elkaar blijven bestaan.

### Artikel 50.3
Projectaudits bij projecten die niet onder het wettelijke overgangsrecht van artikel 9.31 van het Arbeidsomstandighedenbesluit vallen, worden vanaf de datum van inwerkingtreding volledig volgens dit certificatieschema uitgevoerd. Daarmee wordt aangesloten bij het recht dat op het betreffende project van toepassing is.

### Artikel 50.4
De eerste vestigingsaudit na de inwerkingtreding wordt gebruikt om vast te stellen of de certificaathouder aan het nieuwe certificatieschema voldoet. Wanneer geen afwijkingen worden vastgesteld, of de vastgestelde afwijkingen overeenkomstig de artikelen 9, 10 en 11 zijn gesloten, wordt een certificaat volgens het nieuwe certificatieschema afgegeven.

Het nieuwe certificaat geldt voor de resterende looptijd van het bestaande certificaat. De overgang leidt daarmee niet tot het aanvangen van een nieuwe certificatieperiode.

CONCEPT

Artikel 50.5

Alle bestaande certificaathouders moeten uiterlijk binnen twaalf maanden na de inwerkingtreding op basis van een vestigingsaudit aantoonbaar aan het nieuwe certificatieschema voldoen. Wanneer de CBI dit niet binnen die termijn kan vaststellen, wordt het bestaande certificaat ingetrokken. Hiermee wordt de overgangsperiode duidelijk begrensd en wordt voorkomen dat certificaten na afloop daarvan onder het voorgaande certificatieschema blijven voortbestaan.

CONCEPT

# Bijlage 1 – Eisen aan conformiteitsbeoordelingsinstantie (CBI)

Bijlage 1 bevat de aanvullende eisen voor CBI's die certificatie uitvoeren op grond van dit certificatieschema. De eisen uit NEN-EN-ISO/IEC 17065 vormen daarbij het uitgangspunt. Voor zover dat voor een uniforme toepassing van dit certificatieschema binnen het asbeststelsel noodzakelijk is, worden deze eisen in de bijlage nader uitgewerkt of aangevuld. Daarmee maakt de bijlage tevens inzichtelijk op welke wijze de certificatie plaatsvindt en wat certificaathouders daarvan mogen verwachten.

---

## Artikel C1 - Algemene eisen

Dit artikel bevat de algemene uitgangspunten voor de uitvoering van certificatie op grond van dit certificatieschema. De bepalingen waarborgen een onafhankelijke, objectieve, consistente en zorgvuldige uitvoering van certificatie en maken inzichtelijk op welke wijze de CBI haar certificatiewerkzaamheden uitvoert.

---

## Artikel C2 - Eisen aan certificatiefunctionarissen

De kwaliteit van certificatie wordt in belangrijke mate bepaald door de deskundigheid, onafhankelijkheid en vakbekwaamheid van de certificatiefunctionarissen die betrokken zijn bij audits, reviews en certificatiebeslissingen. Daarom bevat dit artikel eisen aan de selectie, kwalificatie, beoordeling, autorisatie en periodieke evaluatie van deze functionarissen.

De eisen zijn afgestemd op de functie die de certificatiefunctionaris vervult en op het deskundigheidsgebied waarbinnen deze werkzaam is. Voor auditoren asbestinventarisatie en auditoren asbestverwijdering gelden daarom afzonderlijke inhoudelijke en praktische kwalificatie-eisen. Hiermee wordt geborgd dat certificatiefunctionarissen uitsluitend worden ingezet voor audits waarvoor zij aantoonbaar over de benodigde deskundigheid en ervaring beschikken.

De vereiste praktijkervaring en het uitvoeren van audits onder toezicht van een gekwalificeerde auditor dragen eraan bij dat een certificatiefunctionaris niet alleen over theoretische kennis beschikt, maar deze ook zelfstandig en onderbouwd in de auditpraktijk kan toepassen.
Voor reviewers en certificatiebeslissers gelden afzonderlijke eisen aan deskundigheid en onafhankelijkheid. De functiescheiding tussen audit, review en besluitvorming voorkomt dat een certificatiefunctionaris zijn eigen werkzaamheden beoordeelt of op basis daarvan een certificatiebeslissing neemt.

De CBI legt de kwalificaties, autorisaties, beoordelingen en relevante opleidings- en ervaringsgegevens van certificatiefunctionarissen vast. Daarnaast moet zij over voldoende personele capaciteit en deskundigheid beschikken om de certificatiewerkzaamheden onafhankelijk, consistent en continu uit te voeren.

Uitgangspunt blijft een functionele benadering. De eisen richten zich op de deskundigheid, verantwoordelijkheid en werkzaamheden die onder verantwoordelijkheid van de CBI worden verricht en niet op de aard van de arbeids- of contractuele relatie tussen de CBI en de certificatiefunctionaris.

CONCEPT

## Artikel C3 - Beoordelingen en kosten

### Artikel C3.1 en C3.2
De certificatie beperkt zich niet tot de initiële beoordeling, maar omvat ook periodieke audits waarmee wordt vastgesteld of de certificaathouder blijvend aan de eisen van het certificatieschema voldoet. De beoordelingen kunnen bestaan uit vestigingsaudits, projectaudits, dossieronderzoek en de beoordeling van herstel- en corrigerende maatregelen.

### Artikel C3.3
Onaangekondigde projectaudits zijn bedoeld om een representatief beeld te verkrijgen van de wijze waarop de certificaathouder de werkzaamheden in de dagelijkse praktijk uitvoert. Wanneer een geplande onaangekondigde audit door ontbrekende registratie, ontoegankelijkheid van de projectlocatie of onjuiste informatie niet kan worden uitgevoerd, beoordeelt de CBI of dit als een kritieke afwijking moet worden aangemerkt. De bepaling schrijft niet voor dat in iedere dergelijke situatie automatisch sprake is van een kritieke afwijking; de CBI beoordeelt de concrete omstandigheden.

### Artikel C3.4
De auditfrequentie kan tijdelijk worden verhoogd wanneer eerdere bevindingen of onvoldoende vertrouwen in de risicobeheersing daartoe aanleiding geven. Deze verhoging moet proportioneel zijn, schriftelijk worden gemotiveerd en herleidbaar zijn tot concrete bevindingen. De verhoogde auditfrequentie wordt beëindigd zodra voldoende is vastgesteld dat de certificaathouder de geconstateerde tekortkomingen beheerst.

## Artikel C4 - Onpartijdigheid en onafhankelijkheid

De betrouwbaarheid van certificatie is afhankelijk van een onafhankelijke en onpartijdige uitvoering van de certificatiewerkzaamheden. Daarom bevat dit artikel nadere eisen aan de organisatorische inrichting van de CBI en de beheersing van risico's op belangenverstrengeling.

## Artikel C5 - Overeenkomst met de schemabeheerder

Een uniforme toepassing van het certificatieschema vraagt om afstemming tussen de CBI's en de schemabeheerder. Daarom bevat dit artikel afspraken over harmonisatie, informatie-uitwisseling en de implementatie van wijzigingen van het certificatieschema.

## Artikel C6 - Certificatiereglement

Het certificatiereglement beschrijft de wijze waarop de CBI uitvoering geeft aan haar certificatiewerkzaamheden. Daarmee wordt voor certificaathouders inzichtelijk op welke wijze de certificatie overeenkomstig dit certificatieschema plaatsvindt.

## Artikel C7 - Administratie en bewaarplicht

Dit artikel bevat procedurele bepalingen over de administratie en bewaarplicht van de CBI en behoeft geen nadere toelichting.

CONCEPT

## Artikel C8 - Beëindiging van werkzaamheden

Dit artikel waarborgt dat bij beëindiging van de certificatiewerkzaamheden de continuïteit van het certificatiestelsel en de beschikbaarheid van relevante dossiers behouden blijven.

## Artikel C9 - Signalen

Informatie van derden kan bij een audit worden betrokken wanneer deze rechtstreeks verband houdt met de naleving van het certificatieschema. Voordat de CBI deze informatie gebruikt, beoordeelt zij of de informatie voldoende juist en herleidbaar is. Hiermee wordt voorkomen dat niet-geverifieerde of onvoldoende concrete signalen zonder nadere beoordeling van invloed zijn op de audit en de daaruit voortvloeiende bevindingen.

## Artikel C10 - Informatieverstrekking

Dit artikel regelt de informatie-uitwisseling tussen de CBI, de schemabeheerder, de vergunningverlener en de overige betrokken instanties. Tijdige informatieverstrekking draagt bij aan een doeltreffend functioneren van het certificatiestelsel en laat de vertrouwelijkheid van gegevens onverlet voor zover deze uit NEN-EN-ISO/IEC 17065 voortvloeit.

CONCEPT